

panorama legnicka

www.legnica.naszemiasto.pl

Nr 48



LEGNICA

**ZACZĘLI UCZYĆ
MUZYKI ZARAZ
PO WOJNIE...
ZESPÓŁ SZKÓŁ
MUZYCZNYCH
DZIAŁA 80 LAT**

str. 8-9

ZAGŁĘBIE MIEDZIOWE



FOT. GRAŻYNA SZYSZKA

Na miedzi rozpoczęły się uroczystości z okazji święta gwarków. Niech żyje nam górniczy stan!

Uroczysta akademia i Pochód Lisa Majora w Głogowie. Ale to dopiero początek świętowania **str. 10-11**

SAMORZĄD

Więcej zapłacimy w 2026 roku za metr kwadratowy mieszkania, domku czy firmy **str. 5**

Legniccy radni miejscy podnieśli podatek od nieruchomości



FOT. PIOTR KRZYZANOWSKI

SPORT

Ależ to była kanonada! Miedź na własnym boisku zmiażdżyła ekipę Łukasza Piszczka **str. 18**

LEGNICA

Nowa koncepcja ws. Młodzieżowego Centrum Kultury. Zajęcia artystyczne mają być przeniesione z ul. Rataja do... **str. 4**

NASZE HISTORIE

Na pierwszą randkę umówili się w... po-ciagu. Ślub wzięli na peronie dworca kolejowego **str. 12**

Nr ISSN 1234-5393
Nr indeksu 272655





FOT. EDYTA GOLISZ

LEGNICA

Przenośny krzyż w sali rady miejskiej

Gruby czerwony sznur pojawił się w sali obrad Rady Miejskiej w Legnicy na ostatniej sesji. Oddziela radnych od publiczności.

- Jest tu na mój wniosek. Chodzi o zapewnienie bezpieczeństwa panu prezydentowi i jego zastępcom, którzy siedzą najbliżej miejsc dla gości oraz wyjścia. I oczywiście radnym - powiedział na sesji Rady Miejskiej Tomasz Tamioła, radny Koalicji Obywatelskiej.

Możemy przypuszczać, że ten nowy element wyposażenia sali obrad legnickich

rajców to skutek wydarzeń z poprzedniej sesji. Wówczas obrońcy krzyża, domagający się jego powrotu na ścianę sali obrad, sparaliżowali przebieg sesji. Chodzili po sali z transparentami, wykrzykiwali różne hasła, uniemożliwiając radnym pracę.

Co do krzyża: na ścianę wprowadzić wciąż nie wrócił, ale radny Prawa i Sprawiedliwości Adam Wierzbicki - zgodnie ze swoją zapowiedzią - przynosi na sesję swój własny krzyż i stawia obok siebie na stole.

Edyta Golisz

TEL. 573 845 562/PONIEDZIAŁKI I ŚRODY, GODZ. 14-18

Skorzystaj z bezpłatnego telefonu porad prawnych dla dolnośląskich seniorów

Aby skorzystać z bezpłatnej porady prawnej wystarczy zadzwonić pod nr 573 845 562, a po odsluchaniu komunikatu wciśnąć cyfrę „1”. Z Telefonicznego Punktu Porad Prawnych mogą korzystać osoby, które ukończyły 60. rok życia i mieszkają w woj. dolnośląskim. Dyżury - w poniedziałki i środy, w godz. 14-18. Celem Telefonicznego Punkt Porad Prawnych dla seniorów jest m.in. zapewnienie możliwości uzyskania porady osobom starszym, także seniorom, których nie stać na opłatę porady. Chodzi też o wspieranie mieszkańców wsi, skąd trudniej dostać się do prawnika. To także troska o ludzi chorych, niepełnosprawnych, potrzebujących pomocy prawnej. Telefoniczny Punkt Porad Prawnych jest inicjatywą Fundacji Przyszłość.

ZGŁOŚ AWARIĘ/USTERKĘ W MIEŚCIE: (76) 729 99 95

Legnicki Telefon Pierwszego Kontaktu

Pod numerem telefonu (76) 729 99 95 mieszkańcy Legnicy mogą zgłaszać różnorodne usterki i awarie związane z infrastrukturą komunalną.

Zgłosić będzie można:
- uszkodzone latarnie;
- uszkodzone ławki;
- uszkodzone elementy placów zabaw;

dziury i ubytki w drogach;
- porzucone wraki pojazdów;
- rozrzucone śmieci;
- dzikie wysypiska.

Zgłoszenia będą przekazywane do odpowiednich służb, co ma zagwarantować szybkie i skuteczne reakcje, a docelowo podnieść jakość życia w Legnicy.

Idą święta. Zabłyśnie miejska iluminacja

Edyta Golisz
Legnica

O godz. 16.30 na placu Słowiańskim 5 grudnia rozbłyśną iluminacje świąteczne. W programie również spotkanie z mikołajem oraz niespodzianki dla dzieci.

Nadchodzą mikołajki, Boże Narodzenie, a po nim Nowy Rok i Święto Trzech Króli. W naszej kulturze to magiczny okres, w którym jesteśmy bliżej siebie, swoich rodzin. To także iluminacje na ulicach i imprezy.

5 grudnia o g. 16.30 na pl. Słowiańskim nastąpi włączenie iluminacji miejskiej. Bedzie tez mikołaj i niespodzianki dla dzieci.

O g. 17.00 - w Sali Maneżowej Akademii Rycerskiej Legnickie Centrum Kultury zaprasza na spektakl „Bałwanek Tiko i Królowa Fruncja”. Po spektaklu spotkanie z mikołajem. W ramach promocji mikołajkowej można zakupić bilety łączone na spektakl i zwiedzanie Centrum Witelona. Bilety Galerii Satyrykon (Rynek 36) oraz na centrumwitelona.tech.

Także o g. 17.00 w Spółdzielczym Domu Kultury „Kopernik” zabawa mikołajkowa dla dzieci w wieku 3-8 lat. Wstęp płatny. Informacje i zapisy pod nr tel. 76 723 09 62 / 607 622 568 oraz mailowo sdk@legnickasm.pl.

6 grudnia, w godz. 11.00 - 17.00 Centrum Witelona zaprasza na mikołajki. Odbędzie się także „Laboratorium Świętego Mikołaja”, czyli kreatywne zimowe warsztaty „Śnieżna kula”(godz. 11:30, 12:00, 12:30, 13:30). Wstęp płatny.

7 grudnia, godz. 12.00 - Basen Bąbelek zaprasza na „Mikołaja na Bąbelku”, wodną zabawę dla najmłodszych. Wstęp bezpłatny.

7 grudnia, godz. 13.00 - Rynek. Pojawią się moto mikołaje, którzy wjadą do centrum miasta na motorach.

12 - 14 grudnia - Świąteczny Jarmark w Legnicy. Na mieszkańców czekać będą stoiska z świątecznymi przysmakami, rękodziełem, a także część artystyczna z wieloma atrakcjami. Szczegóły niebawem.



FOT. CHÓR MADRYGAŁ

LEGNICA

Madrygał zaśpiewa dla Karlińskiego

W niedzielę, 7 grudnia, w Sali Królewskiej Akademii Rycerskiej odbędzie się coroczny koncert poświęcony pamięci Henryka Karlińskiego - patrona Legnickiego Centrum Kultury. Uroczyste wydarzenie śpiewem tradycyjnie uświetni Chór Madrygał pod dyktando Mateusza Kazimierskiego, poprowadzi je Anna Wagner.

Początek o godzinie 18:00, (wejście od ulicy Bilsego). Bilety w cenie 20 zł (normalny) 15 zł (z Legnicką Kartą Miejską) oraz 10 zł (ulgowy - uczniowie i seniorzy) są do-

stępne w Galerii Satyrykon (Rynek 36).

Henryk Karliński - muzyk, pedagog i animator życia kulturalnego - był jednym z filarów lokalnego środowiska artystycznego. Założyciel i wieloletni dyrygent Chóru Madrygał na trwałe zapisał się w pamięci legniczan jako człowiek oddany muzyce i ludziom, których wokół niej gromadził. W 50. rocznicę Jego śmierci „muzyczne dziecko” Patrona zaprezentuje różnorodny repertuar - podróż przez rozmaite nastroje i muzyczne światy.

ZDJĘCIE DNIA



FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Ogłoszony kilka tygodni temu przez miasto plan budowy na terenie targowiska koło Zamku Piastowskiego podziemnego parkingu z funkcją schronu, może natrafić na poważną przeszkodę. Na razie (?) handlowcy nie zgadzają się na taką inwestycję, która musiałaby zakłócić ich działalność. Wszyscy mogą poznać stanowisko handlowców czytając treść baneru powieszonego na ogrodzeniu.

PK

LEGNICA NA DZIAŁCE POWSTANIE CENTRUM MIESZKANIOWO-USŁUGOWE

Zniknął pawilon, który straszył w centrum

Edyta Golisz
Legnica

Po dawnym pawilonie handlowym na pl. Katedralnym, obok hotelu Qubus i Galerii Płastów, nie będzie wkrótce śladu. We wtorek, 25 listopada, został zrównany z ziemią.

Obserwowaliśmy rozbiórkę pawilonu, który dosłownie straszył na pl. Katedralnym. Wywieziony zostanie gruz, teren będzie posprzątany.

- Nie będziemy na razie tego miejsca ogradzać, podobnie jak „dzikich” parkingów wokół. Niech ludzie korzystają. Planujemy wybudować tu centrum usługowo - mieszkaniowe, z podziemnymi garażami, ale prace związane z przygotowaniem dokumentacji, pozwoleń itp. potrwać pewnie ze dwa lata. Teraz najważniejsze było, żeby usunąć zdemastowany pawilon - powiedział nam Patryk Pabiniak, właściciel terenu.

Wybudowany w latach 60. ub. wieku pawilon rzeczywi-



Z pawilonem szybko uporała się ciężka maszyna

ście nadawał się do pilnej rozbiórki. Niedługo był popularnym wśród legniczanki oraz przyjezdnych - ze względu na bliskość dworca PKP - miejscem zakupów, gdzie można było nabyć przysmaki „mydło i powidło”.

Pawilon zaczął popadać w ruinę jakieś 10 lat temu.

Jego właścicielem było miasto. Budynek był coraz bardziej zdemastowany. Zasiadli go bezdomni, upatrzili wielbiciele nocnych imprez. Rudera „straszyła” w samym centrum miasta.

W lutym br. na stronie internetowej Urzędu Miasta pojawiła się informacja, że Mia-

sto Legnica, przygotowując budowę centrum przesiadkowego dla podróżnych, sfinalizowało proces zamiany gruntów z prywatnym właścicielem. Jednym z gruntów, które miasto przekazało prywatnemu nabywcy, w zamian za tereny w rejonie ulic Kartuskiej i Kolejowej, które są nie-



Ma tu powstać obiekt z podziemnymi garażami

zbędne do realizacji planowanego centrum przesiadkowego przy dworcu kolejowym, była właśnie działka z dawnym pawilonem. - Gdy zostałem właścicielem tego terenu, zacząłem od razu starać się w Urzędzie Miasta Legnica o zgodę na wyburzenie stojącego tu pawilonu. Chcia-

łem uprzątnąć ten budynek przed zimą, żeby np. nikt go nie podpalił i żeby nie było innych problemów. Wszystko udało się sprawnie załatwić. Teraz będziemy przygotowywać się do zbudowania tu centrum usługowo - mieszkaniowego, z podziemnymi garażami - mówi Patryk Pabiniak.

Spotkanie z Krzystkiem

Edyta Golisz
Legnica

2 grudnia o g. 18 w Akademii Rycerskiej odbędzie się spotkanie z Waldemarem Krzystkiem - reżyserem i scenarzystą filmowym, laureatem prestiżowych nagród, w tym Złotych Lwów.

Wydarzenie organizują Muzeum Miedzi, Legnickie Centrum Kultury i Urząd Miasta Legnicy. Wstęp na spotkanie, które zorganizowano we wtorek, 2 grudnia, o g. 18 w Sali Królewskiej Akademii Rycerskiej jest wolny.

Waldemar Krzystek urodził się 23 listopada 1953 r. w Swobnicy, jednak całe dzieciństwo, od 1954 r., spędził w Legnicy. Uczył się w I Liceum Ogólnokształcącym im. T. Kościuszki w Legnicy. Po maturze studiował polonistykę na Uniwersytecie Wrocławskim, którą ukończył w 1976 r., a następnie reżyserię na Wydziale Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Już na początku kariery zwrócił uwagę krytyków, a jego pełnometrażowy debiut z 1986 r. okazał się sukcesem. Obraz „W zawieszeniu”, bo o nim mowa, pokazał, że Krzystek ma



Waldemar Krzystek związany jest z Legnicą. Tu spędził dzieciństwo i stworzył filmy związane z tym miastem

talent do opowiadania historii pełnych napięcia i emocjonalnej głębi, które dotyczą trudnych tematów historycznych. Przenosząc nas do lat 50. XX w. film opowiada historię byłego oficera Armii Krajowej, który ukrywa się przed władzami komunistycznymi w piwnicy domu swojej dawnej miłości, w Legnicy.

Także w Legnicy nastąpił debiut Krzystka jako reżysera teatralnego. W 1996 r., na scenie Centrum Sztuki - Teatru Dramatycznego, wyreżyserował „Zagraj to jeszcze raz, Sam” wg Woody’ego Allena. W głównych rolach wystąpili m.in. Ja-

nusz Chabior, Małgorzata Urbańska, Marzena Kipiel-Sztuka i Anita Poddębniak.

Parę lat później artysta powrócił do współpracy z legnickim teatrem. Stało się to przy telewizyjnej realizacji „Ballady o Zakaczu” (2001), którą rok wcześniej wyreżyserował Jacek Głomb, dyrektor tej instytucji. Miasto i jego powojenne losy wielokrotnie pojawiają się w twórczości reżysera. W Legnicy rozgrywa się akcja nagrodzonej Złotymi Lwami „Małej Moskwy” oraz „Fotografa”. Wtorkowe spotkanie poprowadzi Tomasz Grabowski z Muzeum Miedzi.

REKLAMA

LEGNICA
z nią zawsze
po drodze

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA LEGNICY

o przeprowadzeniu ponownych konsultacji społecznych
w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Legnicy
- obszarów dawnej wsi Przybków w rejonie ul. Zielnej, Kosiarzy i Warzywniej

Na podstawie art. 8h oraz art. 17 pkt 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), art. 39 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 46 pkt 2 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) oraz uchwały Nr LXVI/725/24 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 26 lutego 2024 r. zawiadamiam o przeprowadzeniu ponownych konsultacji społecznych w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Legnicy - obszarów dawnej wsi Przybków w rejonie ul. Zielnej, Kosiarzy i Warzywniej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 2 grudnia 2025 r. do 2 stycznia 2026 r. Z projektem planu miejscowego będzie można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miasta w Legnicy, Plac Słowiański 8 w Biurze Obsługi Klienta (na parterze), w godzinach pracy Urzędu.

Projekt w/w planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie również udostępniony w terminie konsultacji społecznych na stronie internetowej BIP Urzędu Miasta Legnicy pod adresem: <https://um.bip.legnica.eu/uml/architektura-i-budownictwo/planowanie-przestrzenne/ogloszenia/miejscowe-plany-zagospo> oraz na portalu <https://konsultacje.legnica.eu/>

Konsultacje odbędą się w formach:

- zbieranie uwag w dniach od 2 grudnia 2025 r. do 2 stycznia 2026 r.,
- dyżuru projektanta w dniu 11 grudnia 2025 r. w godz. 17:00 - 18:00 w Szkole Podstawowej nr 19 przy al. Rzeczypospolitej 129 w Legnicy,
- spotkania otwartego poprzedzonego prezentacją projektu planu, które odbędą się w dniu 11 grudnia 2025 r. w Szkole Podstawowej nr 19 przy al. Rzeczypospolitej 129 w Legnicy o godz. 18:00.

Zgodnie z art. 8i ust. 1, pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 pkt 3 i art. 40 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zainteresowani mogą wnieść uwagi w terminie prowadzenia konsultacji społecznych tj. w dniach od 2 grudnia 2025 r. do 2 stycznia 2026 r.

Uwagi należy składać za pomocą formularza (GP-07) pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), zamieszczonego pod adresem: <https://um.bip.legnica.eu/uml/architektura-i-budownictwo/planowanie-przestrzenne/ogloszenia/miejscowe-plany-zagospo> a także w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego>

Uwagi należy składać do Prezydenta Miasta Legnicy:

- w formie papierowej na adres: Plac Słowiański 8, 59-220 Legnica,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej (bok@legnica.eu), elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP oraz platformy e-Doręczeń.

Osoby ze szczególnymi potrzebami, w rozumieniu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1411 z późn. zm.), proszone są o zgłoszenie swojej potrzeby na minimum 3 dni przed planowanym udziałem w konsultacjach społecznych. Swoją potrzebę możesz zgłosić telefonicznie pod numerem telefonu 76 72 12 316, na adres e-mail: pab@legnica.eu z dopiskiem „konsultacje społeczne projektu mpzp miasta Legnicy - obszarów dawnej wsi Przybków” lub w inny dogodny dla Ciebie sposób.

Zgodnie z art. 40 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Uwaga składana w formie elektronicznej, nie wymaga podpisu elektronicznego.

PREZYDENT MIASTA LEGNICY

Zajęcia MCK będą przeniesione z ul. Rataja na ul. Grunwaldzką. Ale temat wciąż gorący

Edyta Golisz
Legnica

Rada Miejska Legnicy przyjęła uchwałę podnoszącą podatki od nieruchomości. Maja obowiązywać od stycznia 2026 roku.

W sesji Rady Miejskiej Legnicy 24 listopada uczestniczyli przedstawiciele partii Razem, na czele z wrocławską posłanką Martą Stożek. Przywieźli petycję, pod którą zebrał prawie 1000 podpisów w obronie budynku MCK przy ul. Rataja. Przypomnijmy, że budynek od nowego roku szkolnego przestanie być częścią Młodzieżowego Centrum Kultury w Legnicy. Odbytą się w nim zajęcia zostaną przeniesione - już wiadomo, że będzie to Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego przy ul. Grunwaldzkiej. Budynek przy ul. Rataja zostanie najprawdopodobniej sprzedany.

Przedstawiciele partii Razem już drugi raz przyjechali na sesję legnickich radnych z petycją w obronie budynku MCK przy ul. Rataja. Ponieważ obrady poprzedniej sesji zostały sparaliżowane przez obrońców krzyża, domagających się przywrócenia tego symbolu religijnego do sali obrad, nie udało im się przedstawić treści petycji.



FOT. EDYTA GOLISZ

Petycje w sprawie MCK złożyli działacze Partii Razem

Teraz, co ciekawe, z wnioskiem o zmianę porządku obrad tak, aby dyskusja o petycji przywiezionej przez lewicową partię nie była omawiana na końcu sesji, podczas spraw różnych, tylko aby od tego zacząć obrady - wystąpił radny Rafał Rajczakowski z... Prawa i Sprawiedliwości.

Jak widać są sprawy tak ważne społecznie, że są ponad politycznymi podziałami. Budynek MCK przy ul. Rataja do takich należy. Zapewnia od wielu lat zajęcia dzieciom i młodzieży, na które rodziców nie byłoby w innej sytuacji stać.

Zamknięcie takiej placówki jest bardzo niepokojące dla mieszkańców. MCK ma wieloletnią tradycję w rozwoju dzieci i młodzieży. Na zajęcia chodził tu m.in. znakomity dziś aktor Tomasz Kot. Mamy nadzieję, że interes mieszkańców będzie jednak najważniejszy i władze Legnicy zmienią decyzję. Takie rozwiązania nie sprawdzają się w innych miastach - powiedziała nam posłanka Marta Stożek.

Radni odrzucili jednak wniosek Rafała Rajczakowskiego i sprawę petycji odłożono na koniec sesji.

Nieważne, poczekamy. Itak jestem wdzięczna, że radni Legnicy zgodzili się nas wysłuchać - mówi Marta Stożek.

Jak już pisaliśmy, władze Legnicy zapewniają, że rozwiązanie nie ma zapewnić jedynie rozwój MCK. Nikt nie zamierza placówki zamykać. Wyremontowanie zabytkowego, zniszczonego budynku przy ul. Rataja i dostosowanie go do wymogów obiektu użyteczności publicznej wiązałoby się z ogromnymi kosztami. Tymczasem szkoły są na bieżąco remontowane, konserwowane. Zapewnią dzieciom, zdaniem

władz Legnicy, lepsze warunki do zajęć pozalekcyjnych, poza tym często znajdują się bliżej domów dzieci niż placówka MCK przy ul. Rataja.

Na zajęcia do placówki przy ul. Rataja uczęszcza ponad 1000 dzieci. Są tam sekcje wokalna, plastyczna, gitarowa, szachowa czy modelarska.

Jak rodzice poradzą sobie z rozwojem dzieci?

Takie rozwiązania zawsze kończą się źle: dla dzieci i rodziców. Mamy przykład z Wrocławia, że to nie działa - powiedziała nam posłanka Marta Stożek.

Podczas wystąpienia na sesji Rady Miejskiej Legnicy pani poseł mówiła m.in. o potencjalnej sytuacji rodziców, których więcej niż jedno dziecko uczęszcza na zajęcia do MCK przy ul. Rataja.

Jak sobie poradzą z ich rozwojem, jeśli zajęcia zostaną przeniesione do różnych szkół, w różnych częściach miasta? W efekcie dzieci przestaną chodzić na zajęcia - mówiła Marta Stożek.

W odpowiedzi Aleksandra Krzeszewska, wiceprezydent Legnicy odparła, że zajęcia nie zostaną przeniesione do szkół. Taki był wprawdzie pierwotny pomysł, ale miasto podjęło decyzję, że zostaną przeniesione w jedno, wspólne miejsce:

do budynku CKZiU przy ul. Grunwaldzkiej.

Powstanie wielopokoleniowe miejsce, z którego korzystać będą i studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku, i dzieci uczęszczające na zajęcia do MCK. Tam są dobre warunki, obok jest teren zielony, parking - mówiła wiceprezydent Krzeszewska.

Po raz kolejny zapewniła, że miasto jest w tej sprawie w stałym kontakcie z rodzicami i nauczycielami. Nikt nie straci pracy. Zarzuciła pani poseł, że partia Razem wykorzystuje dzieci do „politycznej akcji”.

Nie robimy politycznej hucpy. Pani poseł nie jest z Legnicy i nie wie, co się tu dzieje. Zajęcia w MCK były, są i będą. Nikt nie likwiduje tej placówki. Nikt nie ucierni. Przenosimy zajęcia do budynku, który jest w dobrym stanie. Ten na Rataja jest piękny, ale to była przed wojną willa jednego z kupców - wtórował swojej zastępczyni Maciej Kupaj, prezydent Legnicy, nawiązując do tego, że koszty remontu zabytkowego obiektu, aby dostosować go do potrzeb budynku użyteczności publicznej, byłyby ogromne. Dzięki temu, że zajęcia zostaną przeniesione, zaoszczędzone na prowadzeniu tego obiektu środki będzie można przeznaczyć na rozwój MCK z ul. Rataja w nowej siedzibie.

REKLAMA 0011441318

LEGNICA
z nią zawsze po drodze

Prezydent Miasta Legnicy
ogłasza, że 12.01.2026 r.

odbędzie się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż
lokalu mieszkalnego nr 3 położonego
w Legnicy przy ul. Daszyńskiego 15

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacji ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu Powierzchnia	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica ul. Daszyńskiego 15 KW Nr LE1L/00094470/6 Budynek mieszkalno- usługowy, czterokondygnacyjny, teren uzbrojony	Dz. nr 887 o pow. 269 m ² , obwód Kartuszy Lokal mieszkalny nr 3 na I piętrze	2 pokoje, kuchnia, przedpokój, pomieszczenie pomocnicze, piwnica nr 3, w.c. na klatce schodowej w częściach wspólnych, piwnica nr 01 Powierzchnia 41,06 m ² i 7,88 m ²	120 000,00 zł /6 800,00 zł/ 24 000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność.
**Przetarg odbędzie się 12.01.2026 r. o godz. 11.30
w CWM Legnica,
Rynek 19**

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami - tel. 7672-12-303 oraz warunków przetargu - Wioletta Mazur - tel. 7672-12-301.
Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

REKLAMA 0011441434

**BURMISTRZ
MIASTA
CHOJNOWA**

podaje do publicznej wiadomości
informację o wywieszeniu na tablicy
ogłoszeń tut. Urzędu w dniach
od 28.11.2025 r. do 19.12.2025 r.
wykazu lokali mieszkalnych, będących
własnością Gminy Miejskiej Chojnow,
mieszczących się w budynkach
położonych przy ul. Wolności 10,
ul. Legnickiej 89,
ul. Tadeusza Kościuszki 33,
ul. Tkackiej 13, pl.
Konstytucji 3 Maja 3A w Chojnowie
- Zarządzenie nr 187/2025.

Wykaz dostępny jest w Biuletynie
Informacji Publicznej na stronie:
<http://bip.chojnow.net.pl/>

REKLAMA 0011438043

**WÓJT GMINY
WĄDRÓŻE WIELKIE**
informuje,

iż w dniu 21 listopada 2025 r. w siedzibie Urzędu Gminy Wądróż Wielkie, został wywieszony wykazy Nr 3/2025 z dnia 21 listopada 2025 r. nieruchomości przewidzianych do zbycia.

WÓJT GMINY
mgr Elżbieta Jedlecka

Pijany agresor groził wiatrówką pracownikom sklepu w Chojnowie

Redakcja
Legnica

Policjanci z Komisariatu Policji w Chojnowie zatrzymali mężczyznę, który groził pracownikom jednego ze sklepów, posługując się bronią.

Późnym wieczorem dyżurny Komisariatu Policji w Chojnowie otrzymał zgłoszenie, że do jednego ze sklepów wszedł mężczyzna, który podczas rozmowy z ekspedientkami sklepu zaczął grozić przedmiotem przypominającym broń. Na miejsce niezwłocznie skierowano patrol.

Kobiety były wystraszone i roztrzęsione, jednak natychmiast przekazały policjantom szczegółowy opis sprawcy. Podczas przeszukania terenu



FOT. POLICJA LEGNICA

Napastnik był pijany, został szybko zatrzymany przez policję, teraz grozi mu do trzech lat więzienia

policjanci zauważyli mężczyznę odpowiadającego rysopisowi. Na widok mundurowych próbował uciekać, ale został zatrzymany. Miał przy sobie wiatrówkę z magazynkami i śrutem.

Badanie trzeźwości wykazało u niego ponad 3 promile alkoholu w wydychanym powietrzu. Sprawca usłyszał już zarzuty dotyczące kierowania gróźb karalnych, za co grozi kara do 3 lat więzienia.



Dwa lata temu obiecano pociągi do Złotoryi w 2026 roku, teraz jest mowa o roku 2028...

Obwodnica i pociąg. Złotoryja wciąż czeka

Redakcja
Legnica

Ostatnio w „Gazecie Wrocławskiej” pojawił się wywiad z Mateuszem Masłowskim, dyrektorem Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei. Była mowa m.in. o komunikacji ze Złotoryją.

Co z obwodnicą Złotoryi? - zapytano dyrektora Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei, Mateusza Masłowskiego. - Niegdyś głośno było o tym, że przez kolizję z nieczynną linią kolejową jej projekt stanął w miejscu. Na jakim etapie jest teraz jej budowa?

- Obwodnica Złotoryi jest potrzebna. Marszałek Gancarz i marszałek Rado są orędownikami tego pomysłu. Projekt jest gotowy. W przygotowaniu jest przetarg na budowę, ale nie mamy jeszcze środków ze-

wewnętrznych na jej realizację. Obwodnica została podzielona na trzy etapy. Szacowany koszt budowy pierwszego etapu to 155 mln zł. Na to środków jeszcze nie ma, choć głęboko wierzę, że uda się je pozyskać i w 2026 roku będziemy mogli ogłosić postępowanie przetargowe - odpowiedział dyr. Mateusz Masłowski.

Kolejna sprawa to ponowne uruchomienie połączeń kolejowych. Kiedy pasażerowie pojadą pociągiem z Legnicy do Złotoryi? Chodzi o inwestycję prowadzoną od 2023 roku, czyli rewitalizację odcinka Legnica - Złotoryja - Jerzmanice-Zdrój. Wie pan, kiedy ta inwestycja dobiegnie końca?

- PKP PLK, który nadzoruje inwestycję, we wrześniu informowało, że zakończenie prac przewidziano w 2028 roku - mówi dyr. Mateusz Masłowski.

Wzrosną podatki od nieruchomości. Najbardziej dotknę to przedsiębiorców

Edyta Golisz
Legnica

Rada Miejska Legnicy przyjęła uchwałę podnoszącą podatki od nieruchomości. Mają obowiązywać od stycznia 2026 roku.

Przegłosowana przez legnickich radnych waloryzacja stawki podatku od nieruchomości na 2026 r. wynosi 1,53 złotych za m2 rocznie od firm i 6 groszy za m2 rocznie od budynków mieszkalnych. Najwięcej podatku zapłacą duże przedsiębiorstwa, sklepy wielkopowierzchniowe, banki, stacje paliw. Dla właścicieli mieszkań czy domków jednorodzinnych podwyżka nie będzie wysoka. Na przykład za 50-metrowe mieszkanie zapłacimy rocznie o ok. 3 zł więcej, za domek jednorodzinny ok. 9 zł drożej

Przeciwko podwyżce stawki podatku głosowali radni PiS.

- Podwyżka to jednak podwyżka. Dobrze się mówi o tym, że jest niewielka, gdy się dysponuje nie swoimi pieniędzmi - mówiła Joanna Śliwińska - Łokaj, odnosząc się m.in. do prezentacji skarbnika miasta Kacpra Siwka, który porównywał m.in. wysokość waloryzacji stawek podatku od nieruchomości do wysokości waloryzacji rent, emerytur (5,5 procent w 2025 r.) czy płacy minimalnej brutto (7,6 procent w 2025 r.), aby poka-

www.hdystem.pl

Głosowanie nr 17

11. Projekt uchwały w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości – 6/XXIII.

LICZBA UPRAWNIIONYCH	23	GŁOSY ZA	12
LICZBA OBECNYCH	22	GŁOSY PRZECIW	10
LICZBA NIEOBECNYCH	1	WSTRZYMUJĄCE SIĘ	0
		GŁOSY NIEODDANE	0

KWORUM ZOSTAŁO OSIĄGNIĘTE

1. Baranowski Arkadiusz	za
2. Czajkowska Laura	za
3. Frost Paweł	za
4. Gudanowicz Łukasz	za
5. Jacewska - Szymkowiak Karolina	nieobecna
6. Janowska - Łaszczyńska Radosława	za
7. Juchnik - Pogorzelska Urszula	przeciw
8. Kowalczyk Jolanta	przeciw
9. Lorenc Andrzej	przeciw
10. Mokhtari Anna	za
11. Odrowska Katarzyna	za
12. Potycz Jerzy	za

13. Rabczenko Jolanta	za
14. Rajczakowski Rafał	przeciw
15. Rogalski Zbigniew	przeciw
16. Szyński Jan	za
17. Śliwińska - Łokaj Joanna	przeciw
18. Ślufcik Krzysztof	przeciw
19. Tamiola Tomasz	za
20. Wierzbicki Adam	przeciw
21. Wiśniewska Marta	przeciw
22. Wszelaka Bogumiła	za
23. Żabicki Piotr	przeciw

Kto i jak głosował w sprawie waloryzacji podatku podczas sesji rady miejskiej

zać, że podatek nie wzrośnie zbyt dużo.

- Podatek od nieruchomości jest bardzo ważną częścią budżetu Legnicy. Zapewnia nam zdolność finansowania zadań, stabilność finansową w długim okresie czasu, służy perspektywie rozwoju miasta. Co ważne, możemy go przeznaczać na dowolne cele w przeciwieństwie do dotacji, które muszą być wydatkowane na konkretne zadania - mówił dr Kacper Siwek.

Przykłady wysokości stawek podatku od nieruchomości w 2026 r. w Legnicy:

- w przypadku marketu o średniej powierzchni 1000 m2 roczny wzrost przychodów miasta wyniesie 127,50 zł

miesięcznie, czyli 1530 zł rocznie

- dla małego przedsiębiorcy zajmującego lokal o powierzchni 50 m2 waloryzacja wyniesie 6,37 zł miesięcznie, czyli 76,50 zł rocznie

- dla mieszkania o pow. 50 m2 waloryzacja wyniesie 25 gr miesięcznie (dwadzieścia pięć groszy!), czyli 3 zł rocznie

- dla domku jednorodzinnego o pow. 150 m2 waloryzacja wyniesie 75 gr miesięcznie, czyli ok. 9 zł rocznie.

- Środki z podatków rozwijają miasto. Umożliwiają m.in. kontynuację przebudowy i remontów dróg w ramach Legnickiego Programu Drogowego, ochronę zabytków, remonty kamienic, zazielenianie

miasta, sprzątanie ulic, wsparcie oświaty, w tym remonty obiektów oraz realizację programów profilaktyki zdrowotnej - mówił przed sesją Grzegorz Koczubaj, rzecznik prezydenta Legnicy.

Podstawą waloryzacji podatków i opłat lokalnych na 2026 r. jest Obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 1 sierpnia 2025 r. To prezydent miasta przygotowuje projekt uchwały związanej z waloryzacją podatku od nieruchomości, uwzględniając m.in. ujęte w obwieszczeniu ministra widełki dotyczące maksymalnej wysokości stawek, jakie samorząd może na dany rok przyjąć. Następnie projekt trafia pod głosowanie radnych.

REKLAMA0011441326

LEGNICA
z nią zawsze
po drodze

Prezydent Miasta Legnicy
zgodnie
z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami
informuje,
że zostały podane do publicznej wiadomości następujące
WYKAZY NIERUCHOMOŚCI

- ul. Nowy Świat 21 – bezprzetargowo lokal użytkowy na rzecz najemców,
- ul. Witolda Gombrowicza 12, dz. nr 1543/1 w obrębie Piekary Osiedle w części o pow. 30 m² bezprzetargowo dzierżawa.
- Stanisława Żółkiewskiego dz. 368/4 obręb Bartniki – sprzedaż bezprzetargowo na rzecz użytkownika wieczystego.
- Pancerna dz. 92/9 obręb Tarninów – sprzedaż bezprzetargowo na rzecz użytkownika wieczystego.
- Spokojna dz. 2/76 obręb Piekary – sprzedaż bezprzetargowo na rzecz użytkownika wieczystego.
- Inwalidów dz. 538 obręb Bartniki – sprzedaż bezprzetargowo na rzecz użytkownika wieczystego.
- Wrocławska dz. 355 obręb Wrocławskie Przedmieście - sprzedaż bezprzetargowo na rzecz użytkownika wieczystego.
- Część działki nr 139/1 obręb Bartniki – bezprzetargowo dzierżawa - obiekt gastronomiczny.
- Część działki nr 127/4 obręb Bartniki - bezprzetargowo dzierżawa - obiekt gastronomiczny.
- Część działki nr 9 obręb Ochota – bezprzetargowo dzierżawa - obiekt gastronomiczny i obiekt handlowo – usługowy.
- Część działki nr 335 obręb Tarninów – bezprzetargowo dzierżawa - obiekt gastronomiczny.
- Część działek nr 99/9 i nr 102/5 obręb Tarninów - bezprzetargowo dzierżawa - obiekt handlowo-usługowy.
- Część działki nr 394/1 obręb Tarninów - bezprzetargowo dzierżawa - obiekt handlowo-usługowy.
- Część działki nr 203 obręb Bartniki - bezprzetargowo dzierżawa - obiekt handlowo-usługowy.
- Część działki nr 102/2 obręb Stare Miasto – bezprzetargowo dzierżawa - obiekty handlowe.
- Część działki nr 573/1 obręb Bielany – bezprzetargowo dzierżawa - obiekt handlowy oraz teren przyległy przeznaczony na poprawę warunków zagospodarowania.
- Część działki nr 478/2 obręb Stare Miasto obiekt handlowy - bezprzetargowo dzierżawa.
- Część działek nr 363/1 dz., 550/7 Obręb Bielany – bezprzetargowo dzierżawa - na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości.
- obrub Lipce gm. Miłkowice użyczenie na czas nieokreślony – pomieszczenia usytuowane w Domu Pogrzebowym (w tym Krematorium).
- ul. Opalowa działka nr 545/2 obręb Piekary Osiedle w trybie bezprzetargowym poprawa warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej.
- ul. Rymarska działka nr 153/2 obręb Piekary Osiedle w trybie bezprzetargowym, poprawa warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej.
- ul. Mickiewicza 18, ul. Rycerska 20a, ul. Sierocińska 7a, ul. Wojska Polskiego 14/9, ul. Wjazdowa 11/2, ul. Złotoryjska 71, ul. K. Wielkiego 40 - bezprzetargowo lokale mieszkalne na rzecz najemców.

REKLAMA0011441325

LEGNICA
z nią zawsze
po drodze

Prezydent Miasta Legnicy
ogłasza, że 12.01.2026 r.
odbędzie się przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 11
położonego w Legnicy przy ul. Św. Piotra 8

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacie ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu Powierzchnia	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica ul. Św. Piotra 8 KW Nr LE1L/00044861/9 Budynek mieszkalno-usługowy, 5-kondygnacyjny, teren uzbrojony	Dz. nr 846 o pow. 223 m ² , obrub Stare Miasto Lokal mieszkalny nr 11 na poddaszu	Dwa pokoje, kuchnia, przedpokój, łazienka, w.c., korytarz (lokal położony po obu stronach wspólnego korytarza) piwnica nr 02, komórka nr 8 Powierzchnia 33,50 m ² i 2,20 m ² + 3,10 m ²	120 000,00 zł /11 500,00 zł/ 24 000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność.

Przetarg odbędzie się 12.01.2026 r. o godz. 12.30
w CWM Legnica, Rynek 19

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami - tel. 7672-12-303 oraz warunków przetargu - Wioletta Mazur - tel. 7672-12-301.

Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

REKLAMA0011441321

LEGNICA
z nią zawsze
po drodze

Prezydent Miasta Legnicy
ogłasza, że 12.01.2026 r.
odbędzie się przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 4
położonego w Legnicy przy ul. Jaworzyńskiej 5

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacie ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu Powierzchnia	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica, ul. Jaworzyńska 5 KW nr LE1L/00064135/7 Budynek mieszkalno-usługowy, 5-kondygnacyjny, teren uzbrojony	Dz. nr 1367 o pow. 662 m ² , obrub Tarninów Lokal mieszkalny nr 4 na poddaszu	4 pokoje, kuchnia, łazienka z w.c., przedpokój, komórka, komórka strychowa, piwnica nr 04 i 07 Powierzchnia 75,32 m ² i 1,00 m ² 1,54 m ² , 9,12 m ²	270 000,00 zł /30 300,00 zł/ 54 000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność.

Przetarg odbędzie się 12.01.2026 r. o godz. 12.00
w CWM Legnica, Rynek 19

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami - tel. 76 72 12 303 oraz warunków przetargu - Wioletta Mazur - tel. 76 72 12 301.

Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu. w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

eprasa.pl d0330d2967

Wodociągi objęły patronat nad klasą elektryków

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Wodociągi będą przekazywać szkole 15 tys. złotych rocznie, ufundują też stypendia dla trzech najlepszych uczniów.

Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji objęło patronat nad klasą o specjalności technik-elektryk w Zespole Szkół Energetyczno-Mechanicznych w Legnicy. To pierwsza taka klasa w Legnicy, która będzie kształcić młodzież pod patronatem komunalnej spółki.

Jak podkreślił prezes LPWiK, Paweł Gambal, zapotrzebowanie na fachowców elektryków jest na rynku pracy spore. Także w samej spółce, która w produkcji wody i odprowadzaniu ścieków zużywa spore ilości energii elektrycznej.

Zresztą w każdej branży, zwłaszcza w przemyśle i budownictwie, elektrycy nie mają problemów ze znalezieniem dobrej pracy.

- Cieszymy się, że wybraliście dobrą szkołę do nauki zawodu. Po studiach zostaniecie w Legnicy, bo - jak widzicie - macie tu szansę na dobrą pracę i rozwój zawodowy - mówiła do młodzieży z „Energetyka” Aleksandra Krzeszewska, zastępca prezydenta miasta.

Patronat miejskiej spółki nad klasą „elektryczną” to nie tylko możliwość odbywania przez uczniów praktyk i staży, ale też możliwość poznania spółki, jako przyszłego pracodawcy.

Wymiar praktyczny kształcenia w zawodzie technicznym ma niebagatelne znaczenie

Poza tym LPWiK w ramach patronatu zobowiązało się do corocznego wsparcia szkoły kwotą 15 tysięcy złotych. Spółka ufunduje też stypendia naukowe dla trzech uczniów z najlepszą średnią wyników nauczania.

W klasie o specjalności technik-elektryk we wrześniu tego roku naukę rozpoczęło 34 uczniów, wśród których jest jedna uczennica.



FOT. UM LEGNICA (4)



Pijani uczniowie

Redakcja
Legnica

Policja zatrzymała na terenie jednej ze szkół pijanych nastolatków. Okazali się niezłymi informatykami...

Policjanci po otrzymaniu zgłoszenia o nietrzeźwych 15-latkach na terenie jednej ze szkół ustalili, że poprzez aplikację w telefonie komórkowym, uczniowie stworzyli podrobiony dokument tożsamości.

Do jego wygenerowania użyli nieprawidłowych danych osobowych, sugerujących ich pełnoletność. Następnie za jego pomocą robili zakupy. Były to najczęściej napoje energetyczne i alkohol. Aplikacja była na tyle wiarygodna, że pracownicy sklepów, nie rozpoznali, że jest to przerobiony dokument. Za przestępstwo przerobienia i posługiwania się sfałszowanym dokumentem, uczniowie teraz odpowiedzą przed sądem.

Podróbki za 200 tysięcy złotych

Redakcja
Legnica

Policjanci zatrzymali mężczyznę, który sprzedawał w sklepie podrabianą odzież. Mundurowi zabezpieczyli odzież o rynkowej wartości ponad 200 tysięcy złotych.

O szczegółach sprawy poinformowała mł. asp. Renata Ślęk z lubińskiej komendy. - Dzięki intensywnej pracy operacyjnej funkcjonariuszy Wydziału do walki z Przestępczością Gospodarczą Komendy Powiatowej Policji w Lubinie zatrzymali mężczyznę, który sprzedawał odzież z podrabianymi znakami towarowymi. Jak wynika z akt sprawy mężczyzna, aby przyciągnąć do siebie kolejnych klientów w ramach prowadzonej już działalności gospodarczej wystawiał



FOT. POLICJA LUBIN

Towar z podrzobionymi markami leżał koło towaru oryginalnego

do sprzedaży podrabianą odzież. Jak ustalili śledczy podrabiana odzież wystawiona była obok tej pochodzącej z legalnego źródła. Funkcjonariusze

zabezpieczyli odzież za 200 tysięcy złotych. Mężczyzna został zatrzymany i doprowadzony na teren jednostki policji. W toku prowadzonych

czynności procesowych mężczyzna usłyszał zarzut zagrożony karą do 5 lat pozbawienia wolności. O jego dalszym losie zdecyduje sąd.

REKLAMA 0011244319

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Cenimy Twój czas!

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Świerzawa nie chce kamieniołomu

Redakcja
Legnica

Radni Świerzawy podczas sesji 27 listopada sprzeciwili się projektowi budowy kamieniołomu metabazaltu przez francuską firmę na terenie gminy.

Mieszkańcy Świerzawy potrafili przekonać do swoich racji większość: 8 radnych z 14 obecnych na sesji Rady Miejskiej (jeden głos wstrzymujący). Ten mocno wybrzmiewający głos mieszkańców jest tym ważniejszy i przełomowy, że w świerzawskim urzędzie kierowanym przez burmistrza Pawła Kisowskiego negatywną opinię dotyczącą projektu obywatelskiej uchwały wyraziła prawnik urzędu - poinformował Społeczny Komitet STOP Kamieniołom Jurczyce. Opinia ta została zripostowana i zarzuty tam zawarte zostały obalone przez mieszkańców będących inicjatorami projektu uchwały. Dodatkowo podczas sesji przeciwko obywatelskiej uchwałę głosowała przewodnicząca Rady Urszula Zajda.



Przed ratuszem trwała manifestacja przeciwników kamieniołomu

Podjęta przez Radę Gminy Świerzawa uchwałę o wyrażeniu sprzeciwu wobec zamiaru eksploatacji złoża „metabazaltu Jurczyce I” czeka jeszcze opublikowanie w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Obradom radnych towarzyszyła manifestacja w rynku świerzawskim. Protestujący mieli transparenty: „Miliarderzy się bogacą, ludzie i natura płacą” oraz „We defend our home from corporate exploitation”.

Mieszkańcy Świerzawy oraz kilku sąsiednich gmin wyrazili sprzeciw wobec planów francuskiej firmy, która zamierza zbudować kamieniołom w sercu Światowego Geoparku pod patronatem UNESCO „Kraina Wygasłych Wulkanów”.

- Nie chcą związanego z tym zapylenia powietrza pyłem skalnym oraz narażenia na spaliny pochodzące z agregatu prądotwórczego zużywającego ponad 700 000 litrów oleju napędowego rocznie, który zasilałby

projektowaną kopalnię. Do tego hałas z denotacji materiałów wybuchowych, emisja szkodliwych substancji, przejazd przez prawie 30 lat codziennie ponad 200 pojazdów wysokotonażowych z kruszywem wzdłuż zwartej zabudowy Świerzawy oraz przez wsie i sąsiednie miasta, krętymi bez chodników, bez pobocza, wąskimi niedostosowanymi do transportu przemysłowego drogami - argumentuje Komitet STOP.



Protestujący przyszli też na sesję radnych

Francuzi nie ustępują i zamierzają eksploatować bez zgody społecznej złożę metabazaltu „Jurczyce I” za pomocą swojej spółki „Colas Kruszywa” starającej się o koncesję górnictwa na terenie gminy Świerzawa.

Należąca do grupy Bouygues spółka Colas Kruszywa planuje uruchomić kopalnię odkrywkową na terenie Krainy Wygasłych Wulkanów. W kamieniołomie będzie wydobywany bazalt. Obiekt ma po-

wstać w Dobkowie (gmina Świerzawa). Będzie funkcjonował przez 28 lat.

Zgodnie z założeniami firmy, kamieniołom zostanie zlokalizowany w granicach obszaru górniczego „Jurczyce I”. Inwestycja obejmie 12,86 ha powierzchni, na której nie ma żadnej zabudowy mieszkalnej, usługowej ani przemysłowej.

Okazuje się jednak, że przedsięwzięcie będzie ingerować w znacznie szerszy obszar. Mowa nawet o 263,05 ha.

Finiszuje remont ul. Powstańców Śląskich

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Na remontowanej ul. Powstańców Śląskich została położona warstwa wiążąca na odcinku od ul. Jordana do ul. Mickiewicza.

Ostatnio opady śniegu i niskie temperatury opóźniały roboty. Trwa jednak układanie chodnika na odcinku od ul. Reymonta do ul. Korfańtego. Równocześnie trwa regulacja urzędzeń m.in. studzienek w jezdni. Przebudowa ul. Powstańców Śląskich jest jedną z sześciu inwestycji drogowych w mieście, podczas której zmodernizowane zostaną: ul. Złotoryjska - od przejazdu kolejowego do pierwszej bramy Huty Miedzi Legnica (koszt ok. 4,7 mln zł - ukończona),

ul. Gwarna - od ul. Wjazdowej do ul. Chojnowskiej (ok. 1,7 mln zł - ukończona),

ul. Złotoryjska - od ul. Gwarnej do pl. Wolności (ok. 2 mln zł - ukończona),

ul. Śląska (ok. 1,55 mln zł - realizowana),

ul. Powstańców Śląskich (ok. 2,7 mln zł - realizowana),

ul. Poznańska - od ul. Struga do ul. Rzeszotarskiej (8,7 mln zł - realizowana).

Przebudowa ul. Powstańców Śląskich jest realizowana w ramach Legnickiego Programu Drogowego na lata 2024 - 2029. Wykonuje je konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Transportowo - Budowlane z Wrocławia (lider) oraz Budrim z Kunic (partner), które wygrało przetarg. Na przebudowę tych ulic Legnica otrzymała z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych dotację 20,4 mln zł.



Kierowcy czekają na koniec prac

Skazani za krwawy napad po... 33 latach

Alina Gierak
Legnica

Zabójcy byli pewni, że sprawa sprzed 33 lat się przedawniła i nie będą odpowiadać za zabójstwo właściciela kantoru w Zgorzelcu. Pano wie przeliczyli się jednak.

Do napadu na kantor w Zgorzelcu doszło 21 stycznia 1992 roku. Zabójcy zrabowali miliard ówczesnych złotych (ok. 100 tys. dzisiaj). Jak ustalono bezpośrednio po zdarzeniu, dwóch zamaskowanych mężczyzn, po wcześniejszej obserwacji kantoru wymiany walut, oddało strzały z broni palnej w kierunku współwłaścicieli tego kantoru Cezarego Ł. i Grzegorza C. Pokrzywdzeni byli wówczas na ulicy. Wyszli z kantoru i szli w kierunku swoich aut wraz z pieniędzmi z utargu.

Jeden z pocisków przebił lewe ramię i płuca Cezarego Ł. Obrażenia spowodowały ostrą niewydolność oddechowo-krążeniową i w następstwie śmierć mężczyzny. Jego współnik został ranny, ale przeżył.

Wtedy sprawców nie udało się schwycić. Ze względu

na niewykrycie sprawców zbrodni, śledztwo zostało umorzono w 1992 roku.

Sprawa nieoczekiwanie powróciła w 2024 roku. W toku podjętego na nowo śledztwa zweryfikowano akta i wykonano czynności procesowe z udziałem wielu osób. Zgromadzone w sprawie dowody i poczynione ustalenia stanowiły podstawę do wytypowania i zatrzymania sprawców - informował prokurator dolnośląskiego pionu PZ PK.

Prokurator przedstawił dwóm mężczyznom zarzuty dotyczące dokonanego w dniu 21 stycznia 1992 roku w Zgorzelcu zabójstwa Cezarego Ł. na tle rabunkowym przy użyciu broni palnej oraz usiłowania zabójstwa Grzegorza C. oraz zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy.

Sprawcy byli przekonani, że nigdy nie będą odpowiadać za tę zbrodnię. Jeden z nich, podczas pobytu w więzieniu za inne przestępstwa, „studiował” Kodeks Karny i po lekturze stwierdził, że po 33 latach nikt nie może pociągnąć go do odpowiedzialności za to co zrobił w Zgorzelcu w 1992 roku, bo sprawa się przedawniła. Za-



Sprawa toczyła się przed Sądem Okręgowym w Jeleniej Górze

czą więc opowiadać o tym, jak zlecił napad na kantor w Zgorzelcu, przygotował go i dostarczył broń drugiemu sprawcy.

Mężczyźnie umknęło, że swoje wywody o przedawnieniu sprawy, oparł na starym KK. Obecnie, gdy czyn stanowi zbrodnię zabójstwa, przedawnienia się po 40 latach. Przed sądem w Jeleniej Górze zapadł w tej sprawie wyrok 28 listopada.

81-latek, który zlecił napad, dostarczył broń, zaplanował

przestępstwo, umożliwił sprawcom ucieczkę i załatwił im kryjówkę, został skazany na 25 lat więzienia.

74 - letni mężczyzna, który zabił właściciela kantoru, został skazany na dożywocie. Drugi bezpośredni sprawca napadu już nie żyje.

81- i 74-latek skazani zostali pozbawieni praw publicznych na 10 lat. Będą też musieli zapłacić nawiazki rodzinom ofiar napadu.

RELACJA W SALI KRÓLEWSKIEJ AKADEMII RYCERSKIEJ 27 LISTOPADA UROCZYŚCIE OBCHODZONO JUBILEUSZ ZESPOŁU

Z muzyką i szkołą muzyczną - Legnica

Opr. Piotr Krzyżanowski
Legnica

W Akademii Rycerskiej świętowano 80-lecie Zespołu Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina. Do szkoły uczęszcza dziś 404 uczniów, a dyrektorem jest Lucyna Huzarska.

Historia Zespołu Szkół Muzycznych sięga 1945 roku - w mieszkaniu przy ul. Polnej 5 rozpoczęła działalność Szkoła Muzyczna w Legnicy, jedna z pierwszych na Dolnym Śląsku. Utworzyli ją repatrianci z Drohobycza Emil Górski - skrzypce, Stefania Rajewska i Zofia Smoluchowska - nauczycielki gry na fortepianie oraz Jan Smoluchowski - nauczyciel gry na skrzypcach. Już w październiku 1945 roku przeniesiono szkołę do mieszkania przy ul. Kościelnej 8.

W 1946 roku Zarząd Miejski Legnicy zezwolił szkole na posługiwanie się nazwą Miejska Szkoła Muzyczna w Legnicy oraz wyraził zgodę na używanie pieczęci z herbem miasta. Nie wiązało się to jednak z przyznaniem szkole finansowego wsparcia i szkołę utrzymywano ją z opłat wnoszonych przez uczniów. We wrześniu 1946 roku Ministerstwo Kultury i Sztuki zezwoliło na prowadzenie Niższej Szkoły Muzycznej w Legnicy. Stanowisko dyrektora powierzono Emilowi Górskiemu. Szkoła otrzymała dodatkowe pomieszczenia. W 1948 roku szkoła przeprowadziła się na ul. Roosevelta 26.

Przechodziła zmiany organizacyjne. Jedną z nich było wprowadzenie od roku 1949/50 podziału na dwa działy - dział dziecięcy i dział młodzieżowy.

W 1949 roku szkoła została upaństwowiona i przybrała nazwę: Państwowa Szkoła Muzyczna w Legnicy. Nowym dyrektorem został Piotr Jagiełło. Przybywali nowi nauczyciele, powstawały nowe sekcje, w tym sekcja instrumentów dętych. Działy i rozwijały się chór szkolny, orkiestra, zespoły kameralne - smyczkowe, akordeonowe i instrumentów dętych.

Znaczna część kandydatów nie mogła być przyjęta z powodu braku miejsc. W 1955 roku utworzono dla nich Ognisko Muzyczne. W 1974 roku odszedł na emeryturę Piotr Jagiełło. Dyrektorem został Stefan Kozielski, który kontynuował starania swego poprzednika o przekazanie szkole nowego budynku.

W 1975 roku Legnica stała się miastem wojewódzkim. Stworzyło to szansę na utworzenie średniej szkoły muzycznej. W 1976 roku zapadła decyzja o powstaniu Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia. Tym sposobem Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Legnicy została przekształcona w Państwową Szkołę Muzyczną I i II stopnia na czele której stanął dyrektor Stefan Kozielski. We wrześniu 1976 roku zatrudniono 15 nowych nauczycieli etatowych, w tym 6 z wyższym wykształceniem, co wiązało się z wymogiem związanym z utworzeniem

szkoły II stopnia. Był to początek nowego etapu w historii szkoły oraz w ruchu kulturalnym Legnicy i województwa legnickiego.

Utworzenie Państwowego Liceum Muzycznego zbiegło się z planem jednoczesnego utworzenia Podstawowej Szkoły Muzycznej. Decyzję jednak o jej utworzeniu wstrzymywano do czasu otrzymania pomieszczeń w budynku Akademii Rycerskiej. W 1988 r. nowym dyrektorem szkoły została Bernadeta Stasz, która prowadziła szkołę do 2008 r.

Oczekiwanie na nowe sale lekcyjne w Akademii Rycerskiej przedłużało się. Wreszcie doszło do przekazania szkole pomieszczeń w jednym z piękniejszych budynków miasta. W 1993 roku w Akademii Rycerskiej swoje miejsce znalazło Państwowe Liceum Muzyczne. W świeżo wyremontowanych salach Akademii odbywały się zajęcia ogólnokształcące, ogólnomuzyczne i część zajęć indywidualnych. Można było też uruchomić Podstawową Szkołę Muzyczną. W roku 2007 szkoła otrzymała kolejne pomieszczenia w Akademii Rycerskiej.

Rozbudowa strukturalna spowodowała, że utworzono w 1999 r. Zespół Szkół Muzycznych w składzie: Podstawowa Szkoła Muzyczna, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st., Państwowe Liceum Muzyczne. Od 2008 r. funkcję dyrektora pełni Lucyna Huzarska. (Źródło portal ZSM)



Prezydent Legnicy Maciej Kupaj wręczył dyrektorce szkoły Lucynie Huzarskiej obraz legnickiego zabytku

SZKÓŁ MUZYCZNYCH W LEGNICY

przez 80 lat



W Sali Królewskiej zebrali się nauczyciele, także dawni, uczniowie i ich rodzice



Wśród gości Tadeusz Krzakowski, b. prezydent miasta. Za jego kadencji wyremontowano Akademię Rycerską



Medale, kordziki i szpady dla górników KGHM



Prezes KGHM Andrzej Szydło podziękował górnikom za pracę



Pan Roman odbierał szpadę z okazji 25-lecia pracy. W uroczystej chwili towarzyszyła mu żona Elżbieta

Grażyna Syszka
Głogów

Centralna Barbórkowa Akademia KGHM w tym roku g odbyła się w Głogowie. Zasłużeni pracownicy w miniony piątek odebrali medale, odznaczenia i pamiątkowe szpady.

Sala MOK w Głogowie była (28.11) miejscem uroczystej Akademii Barbórkowej KGHM. Tym

samym Polska Miedź rozpoczęła oficjalne święto górników. Na uroczystości zjawili się licznie ministrowie, parlamentarzyści, samorządowcy, duchowni.

W specjalnym liście na Barbórkę w imieniu wicepremiera i Ministra Obrony Narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza życzenia dla górników przekazał Jakub Stefaniak, zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.



Wśród gości byli wojewoda dolnośląska Anna Żabska i biskup legnicki Andrzej Siemienieński

Obecny był też Michał Jaros, sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, który podkreślił rolę KGHM na Dolnym Śląsku i podziękował za zaangażowanie w zmiany w tzw. podatku miedziowym.

- KGHM jest sercem nie tylko Zagłębia Miedziowego, ale całego Dolnego Śląska. Jest bardzo ważną firmą dla Polski. Wiemy, że KGHM ma ponad 60 lat za sobą i życzę, by miał

kolejne 60 lat przed sobą. KGHM jest motorem napędowym Dolnego Śląska i dalej musi nim być. Dziękuję wszystkim tym, którzy się zaangażowali w zmiany w podatku miedziowym. Projekt daje szansę na dalszy rozwój KGHM - firmie, która jest nam wszystkim bardzo potrzebna. Trzeba rozwijać przemysł przez technologię. Tu - na Dolnym Śląsku trzeba tworzyć łańcuch wartości. Tu stwo-

rzymy dolinę miedziową, która będzie kontynuacją tego, co dotychczas osiągnęliśmy.

Prezes Andrzej Szydło dziękował górnikom

Za górniczy trud dziękował ze sceny prezes zarządu KGHM Andrzej Szydło. Powiedział, że obecnie Polska Miedź ma bardzo dobry czas.

- Ale czeka nas wyścig z czasem, jeśli chodzi o realizację zamierzeń które które są niezbędne dla długoterminowej pomyślności KGHM - dodał. - To też okazja, by skomentować osiągnięcia minionego roku, osiągnięcia wszystkich pracowników Polskiej Miedzi. Dzięki dyscyplinie kosztowej i rozsądnemu podejściu do wydatkowania pieniędzy, udało się nam osiągnąć bardzo dobre wyniki finansowe przy bardzo dobrym poziomie produkcji. A to nie jest łatwe ze względu na coraz trudniejsze warunki pracy związane z naturalnym podążaniem za złożem.

KGHM stawia na rozwój i bezpieczeństwo pracy

Prezes wspominał też inwestycyjnych planach KGHM, czyli m.in. o budowie nowego szybu Retków, ale też GG-2 i Gaworzyce.

- Wszystkie te zamierzenia i strategia, którą ogłosimy w momencie, kiedy będziemy mieć przekonanie, że mamy też możliwości ich sfinansowania to są przedsięwzięcia służące rozwojowi KGHM, ale też poprawić warunki bezpiecznej pracy. To jest priorytet zarządu spółki - zaznaczył prezes.

Górnik z Głogowa z pamiątkową szpadą

Podczas uroczystości zaśluzeni pracownicy KGHM odebrali odznaczenia państwowe, jubileuszowe oraz honorowe szpady górnicze, symbol honoru, wolności i godności górnika. Wśród docenionych był też pan Roman, górnik z ZG Polkowice - Sieroszowice, który odbierał pamiątkową szpadę z okazji 25-lecia pracy.

- Czuję radość, dumę i szczęście - przyznaje głogowianin. - Po oficjalnych uroczystościach będziemy się bawić na karczmie.

W tym ważnym dniu towarzyszyła mu żona Elżbieta, która też się cieszy z wyróżnienia męża.

- Gratuluję mu, że przeżył 25 lat w ciężkich warunkach, bo wiadomo, że w kopalni to nie jest łatwa praca. Cieszę się, że został doceniony. Ceremonię barbórkową uświetnił występ Orkiestry Dętej Zakładów Górniczych Polkowice-Sieroszowice, która w tym roku obchodzi jubileusz 55-lecia.





Lis Major idzie przez miasto

Grażyna Szyszka
Głogów

Takiego górniczego widowiska nie było w Głogowie od lat. Przez wielkie rondo przejechały dorożki z kadrą KGHM i ich gośćmi. Tuż za nimi szedł Pochód Lisa Majora

Barbórkowe uroczystości KGHM. W piątkowe popołudnie (28.11), po uroczystym wręczeniu odznaczeń państwowych, szpad górniczych i kordzików przedstawiciele KGHM Polska Miedź razem z górnikami przeszli ulicami Głogowa, by być świadkami

tradycyjnej ceremonii Skoku przez Skórę.

Na czas przemarszu policja wstrzymała na kilkadziesiąt minut ruch na największym w Polsce rondzie, bo właśnie nim szła górnicza parada.

Widowisku, które jak dotąd zorganizowano w Głogowie tylko raz, przyglądało się wielu mieszkańców. Na trasę górniczego przejścia przyszły całe rodziny.

A było na co patrzeć, bo kadra zarządzająca KGHM oraz ich goście pojechali z MOK-u na Rynek okazałymi dorożkami. Z kolei górników oraz gwarków prowadził Lis-Major i górnicza orkiestra.



Kolejne uroczystości czekają nas już 4 grudnia. Wtedy w dniu Świętej Barbary, na osiedlach zagrają pobudkę górnicze orkiestry.

Przed ratuszem odbył się kolejny górniczy ceremoniał. Jak nakazuje barbórkowa tradycja, gwarkowie, czyli kandydaci do pracy w kopalni wykonali Skok przez Skórę.

W sumie zrobiło to sześciu młodych mężczyzn, adeptów sztuki górniczej.

KGHM przygotował też poczęstunek dla mieszkańców Głogowa. Z kolei górnicy bawili się na karczmach piwnych, a panie na babskich combrach.



SPOTKALI SIĘ W POCIĄGU, ŚLUB WZIELI NA PERONIE

– Marzył mi się ślub w plenerze, ale nietypowy. Gdy szliśmy z Kamilem do klubu, w którym planowaliśmy zorganizować weselne przyjęcie, przechodziliśmy obok Dworca Świebodzkiego – wspomina Daria

Edyta Golisz

Ona pani architekt, on programista komputerowy. Poznali się w pandemii, na portalu randkowym. Tak dobrze im się pisało, że zapragnęli się spotkać. – Tylko gdzie? Wszystko pozamykane, na dworze ciemny i zimny listopad. Pomyślałam: może w pociągu? Tam jest ciepło, jasno, no i są ludzie, gdyby Kamil okazał się niebezpiecznym przestępcą – wspomina ze śmiechem Daria Stefaniak (wtedy jeszcze Cichoń). Nieświadomy obaw dziewczyny Kamil zgodził się na randkę w pociągu. Teraz przypieczętowali swoją miłość ślubem na peronie PKP we Wrocławiu. Życzenia złożył im sam minister infrastruktury.

– To nie była miłość od pierwszego wejrzenia – wspominają zgodnie pierwszą randkę w pociągu Kolei Dolnośląskich Daria i Kamil Stefaniakowie.

Dziś kochają się na zabój, życia bez siebie nie widzą, wychowują wspólnie cudną, dwuletnią córeczkę Inkę. Ale ich pierwsze spotkanie – w czasie pandemii – faktycznie było dość... osobliwe. Daria wsiadła wtedy do pociągu na Dworcu Głównym we Wrocławiu, gdzie mieszkała. Była ubrana w marynarkę w „pepitkę”. Kamil miał dosiąść się do poznanej w internecie dziewczyny na dworcu PKP w Legnicy i szukać „pepitki”. Problem w tym, że... nie miał pojęcia, co to jest.

– Musiałem sobie tę pepitkę wygooglować – śmieje się Kamil.

Na szczęście dał radę. Odnalazł Darię w pociągu i mogli wreszcie spojrzeć sobie w oczy. I choć nagać się nie mogli, to wciąż oboje nie wiedzieli, czy to jest na pewno „to”.

– Byłam ostrożna, ale spodobało mi się, że Kamil tak dokładnie zaplanował nasze pierwsze spotkanie. Tamtego listopadowego dnia mieliśmy dojechać pociągiem Kolei Dolnośląskich do Węglinca o godzinie 19.32. Tam mieliśmy wysiąść i przejść do pociągu powrotnego do Legnicy, który odjeżdżał z Węglinca o godzinie



Daria i Kamil Stefaniakowie w towarzystwie Kamili Wieczystej, zastępcy dyrektora PKP S.A.



– Jesteśmy bardzo, bardzo wdzięczni. Mieliśmy naprawdę piękny, wspaniały, wyjątkowy ślub – mówią Daria i Kamil

nie 19.43. W Legnicy oboje mieliśmy przesiąść się do pociągu do Wrocławia. Zrobiliśmy wszystko według planu Kamila – mówi Daria.

Jak wspomina, nowo poznany chłopak musiał wysiąść w czasie tej wspólnej podróży na peronie Wrocław Leśnica, by zdążyć na powrotny pociąg do Lubina, gdzie mieszkał.

– Rozmowa pochłonięła nas jednak tak bardzo, że Kamil dosłownie w ostatniej chwili zorientował się, że musi już wysiąść. Wyskoczył więc na dworcu Wrocław Leśnica w tę pędą, rzucił na pożegnanie zwykłe „cześć”, zostawił mnie w dużej niepewności. Poczulałam się nieswojo – wspomina Daria.

– Niepotrzebnie – mówi Kamil. I patrzy na żonę tak jak tylko potrafi zakochany mężczyzna.

Wtedy, gdy musiał wysiąść z tego pociągu, sytuacja była faktycznie podyktowana wyłączeniem godziną odjazdu kolejnego składu, na który musiał zdążyć, by wrócić do domu. Tak naprawdę żał mu było rozstawać się z Darią. Nadal więc do niej pisał, ona mu odpowiadała. Dużo rozmawiali przez telefon. Dobrze się rozumieli, coraz częściej spotykali. Coraz mocniej czuli, że są dla siebie stworzeni. Gdy zamieszkali razem i Daria zaszła w wymarzoną ciążę, oszaleli ze szczęścia!

– Dwuletnia dziś Inka stanowi centrum naszego świata – mówią zgodnie.

Poświęcają córeczce każdą chwilę, a Ineczka rośnie mądra, radosna, wpatrzona w rodziców. Towarzyszyła im zarówno podczas wyjątkowych zaręczyn, podczas których Kamil, fan kosmosu, wręczył ukochanej Darii pierścionek z oczkiem zrobionym z meteorytu. Także podczas wyjątkowego ślubu, który wzięli – jakże by inaczej – na peronie dworca PKP we Wrocławiu.

– Wpadłam na ten pomysł, bo marzył mi się ślub w plenerze, ale nietypowy. Gdy szliśmy z Kamilem do klubu, w którym planowaliśmy zorga-

nizować weselne przyjęcie, przechodziliśmy obok Dworca Świebodzkiego. Popatrzyłam na dworcowy peron i nagle doznałam olśnienia. Powiedziałam do Kamila: „Jeżeli klub będzie OK, to może weźmiemy ślub na tym peronie? Obydwa miejsca są blisko siebie, a my przecież spotkaliśmy się pierwszy raz w pociągu. To byłby taki ślub w symbolicznym miejscu”. Pomysł spodobał się Kamilowi. Klub okazał się zgodny z naszymi oczekiwaniami. Nie pozostawało więc nic innego, jak zacząć załatwiać ślub na peronie – wspomina Daria.

Łatwo nie było. Odsyłali ich z miejsca na miejsce, bo przecież kolej to nie Urząd Stanu Cywilnego. Aż uparta, przyszła panna młoda dotarła do pani Kamili Wieczystej, zastępcy dyrektora PKP S.A.

– Gdy pani Daria do mnie zadzwoniła, że chciałaby wziąć z narzeczoną ślub na Dworcu Świebodzkiem, od razu pomyślałam, że to piękny pomysł. Że kolej łączy nie tylko miejsca, ale przede wszystkim ludzi – mówi dyrektor Kamila Wieczysta.

Wzięła sprawy w swoje ręce. Zrobiła, co w jej mocy, by pomóc Darii i Kamilowi w spełnieniu ślubnych planów. Załatwiła wszystkie potrzebne sprawy, zarządziła gruntowne sprzątnięcie peronu na Świebodzkiem. Zorganizowała nawet nagranie zapowiedzi jak na dworcu, ale tym razem lektor zapowiadał z głośników na peronie nie nadjeżdżający pociąg, ale wyjątkową podróż – nową drogę życia Darii i Kamila.

– Jesteśmy bardzo, bardzo wdzięczni. Mieliśmy naprawdę piękny, wspaniały, wyjątkowy ślub – mówią Daria i Kamil.

Życzenia na Instagramie złożył młodej parze sam minister infrastruktury Dariusz Klimczak. – Piękna sprawa! Ślub na dworcu kolejowym? Dario, Kamilu, wasza historia to gotowy materiał na film. Życzę, aby wasza wspólna podróż zawsze miała zielone światło, żadnych opóźnień i same dobre przystanki po drodze – powiedział minister.

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE
PANORAMA

Program telewizyjny

KOMEDIA SENSACYJNA SOBOTA TVP 1 21:25

Hit Man

Ekscytująca komedia kryminalna z Glenem Powellem w roli głównej, która łączy w sobie elementy akcji, humoru i romansu. Reżyserowany przez Richarda Linklatera film oferuje świeże spojrzenie na gatunek opowieści o płatnych zabójcach. Zwykle dość skryty i nieśmiały profesor filozofii Gary Johnson (Glen Powell) ma skrywane przed wszystkimi drugie oblicze. Naukowiec dorabia sobie jako „fałszywy zabójca” na usługach Departamentu Policji z Nowego Orleanu. Okazuje się bowiem, że niepozorny Gary ma niespotykany talent do zdumiewających metamorfóz i przebieranek, dzięki czemu nie ma sobie równych w wyłapywaniu ludzi, planujących morderstwa swoich



wrogów. Wszystko komplikuje się, gdy podszywając się pod seksownego zabójcę, sam ulega wpływowi i urokowi kobiety, którą zamierzał posłać za kratki. Czy uwikłany w gorący romans zdoła oprzeć się pięknej Madison (Adria Arjona), czy też sam stanie się ofiarą w tej przebiegłej grze pozorów?

KOMEDIA SENSACYJNA PONIEDZIAŁEK TVN 21:35

Mafia Mamma

Kristin (Toni Collette), znudzona życiem amerykańska pani domu, ma wrazenie, że nic ekscytującego jej już w życiu nie czeka. Dzieci są dorosłe, męża interesują inne kobiety. Gdy z Włoch nadchodzi wiadomość o śmierci dziadka, kobieta wyrusza na pogrzeb. Niebawem dowiaduje się, że protoplasta uczynił ją spadkobierczynią biznesu. Tyle że okazuje się, że był on... szefem mafii. Kristin musi zamienić wałek do ciasta na kij baseballowy, a miotłę na karabin, jeśli sama nie chce skończyć w betonowych trzewikach. Na szczęście ma u boku Biancę (Monica Bellucci), która stara się wprowadzić ją w tajniki rodzinnego biznesu. Kristin, mimo początkowych obaw, odkrywa w sobie ukryte talenty przywódcze i z determinacją stawia czoła wyzwaniom. Konkurencyjne klany jednak

KONCERT SOBOTA POLSAT 19:55

Christmas Party – świąteczna lista przebojów

Koncert zabierze nas w muzyczną podróż przez najbardziej klimatyczne, świąteczne utwory – te, na które cały rok najbardziej czekamy. To właśnie one tworzą niepowtarzalną atmosferę grudniowych dni, przywołując wspomnienia, budząc emocje i wprowadzając nas w magiczny nastrój. Publiczność zgromadzona w sercu Wrocławia oraz widzowie Polsatu usłyszą na żywo najpiękniejsze utwory W akompaniamencie Stoklosa Collective Orchestra pod batutą Janka Stoklosy. Na scenie pojawią się znakomici artyści, którzy od lat zachwycają publiczność, m.in.: Majka Jeżowska, Kayah, Sławek Uniatowski, Doda, Piotr Cugowski. Usłyszymy także Roxie Węgiel, Macieja Zakościelnego, Natalię



Grosiak oraz Natalię Mujańską. Będą też zespoły, które zawsze wnoszą na scenę mnóstwo pięknych emocji: Kwiat Jabłoni oraz duet Kuba & Kuba – finaliści programu Must Be the Music. Podczas koncertu artyści nie tylko przypomną

nam najpiękniejsze świąteczne melodie – część z nich podzieli się swoimi autorskimi świątecznymi hitami. Koncert poprowadzą Paulina Sykut-Jeżyna i Piotr Gąsowski, którzy zadbają o wyjątkową atmosferę i świąteczny klimat wieczoru.

FILM ANIMOWANY
SOBOTA
TVP KULTURA 11:15

Operacja Święty Mikołaj

William to 10-letni chłopiec, który mieszka w ogromnej rezydencji wraz ze swoimi rodzicami milionerami, którzy prawie zawsze są nieobecni. Przyszycy do tego, że ma wszystko, czego zapragnie, w te święta prosi o wyjątkowy prezent – Świętego Mikołaja we własnej osobie. Czy spełnienie pragnienia Williama położy kres magii Bożego Narodzenia?

KOMEDIA KRYMINALNA
PONIEDZIAŁEK
TVP KULTURA 20:00

La Gomera

Na tytułową Gomere przyjeżdża skorumpowany rumuński policjant. To typ ponury i zdolny do wszystkiego. Ma tu nauczyć się sekretnej języka gwiazdów, el silbo. Dzięki niemu Cristi może dogadywać się z mafią i planować porwanie, gwizdząc na policyjne podsłuchy. Nauczycielami Rumuna zostają lokalni gangsterzy oraz tajemnicza femme fatale, ciemnowłosa piękność Gilda

WTOREK 2 Grudnia

TVP 1

6.15 Akacja 38 (746) **7.00** Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (47) **9.00** Ranczo (23) **10.00** Komisarz Alex (39) **11.00** Ojciec Mateusz (10) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** To się opłaca **12.55** Motyle i hi-tech – film dokumentalny **14.00** Wichrowe wzgórze (309)

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.05** Dziedzictwo (765) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? **18.10** Klan (4608) **18.45** Akacja 38 (759) Ursula zjawia się w chacie Tomasa, oskarżając Olgę o jego zabójstwo. Victor oświadcza się Marii Luisie, lecz zostaje odrzucony. Antonito podejrzewa, że współnik go oszukuje.

19.30 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Studio Mistrzostw Świata kobiet – magazyn **20.50** (L) Piłka ręczna: MŚ kobiet w Niemczech i Holandii: 3. kolejka grupy F: Francja – Polska

23.05 Dziesięcioro przykazań (2) **** – film USA 1956 Reż. Cecil B. DeMille, wyk. Charlton Heston, Yul Brynner, John Carradine

0.40 Wykrywacz kłamstw **1.05** Przepis na miłość – komedia *** dia rom. Fr./Belgia 2010 **2.35** Waleśa. Człowiek z nadziei *** – film biograf. Polska 2013

TVP 2

5.35 M jak miłość (1646) **6.25** Ścieżkami ojca Antoniego – reportaż Polska 2025 **6.55** Barwy szczęścia (3267) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Rosół polski – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (343) – serial obyczaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (795) – serial obyczaj. Polska 2025

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (283) – telenowela **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Miłość i nadzieja (344) – serial obyczaj. Turcja **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3267) – serial Polska

19.55 Domowe patenty **20.05** Barwy szczęścia (3268) – serial Polska **20.40** Kulisy „M jak miłość” **20.55** M jak miłość (1894) – serial Polska

21.55 Na sygnale (797) – serial obyczaj. Polska **22.25** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.30** Na granicy *** – thriller Polska 2016

Reż. Wojciech Kasperski, wyk. Marcin Dorociński, Andrzej Chyra Ojciec, jego synowie oraz tajemniczy nieznajomy i przestępczy świat pogranicza. Historia inspirowana prawdziwymi wydarzeniami.

1.20 Dwunastu odważnych *** – film USA 2018

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.35** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **14.40** Dlaczego ja? (1517) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (877) **17.00** Gliniarze (1038) **18.00** Pierwsza miłość (4106) – serial Polska

18.50 Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **20.00** Nikt – film sensacyjny USA/Japonia/Chiny 2021 Reż. Ilya Naishuller, wyk. Bob Odenkirk, Aleksiej Serebriakow, Connie Nielsen

22.00 Szakal – film sensacyjny *** USA/W. Bryt./Francja/Niemcy/Japonia 1997 Reż. Michael Caton-Jones, wyk. Richard Gere, Bruce Willis, Diane Venora Szakal, zabójca wynajęty przez rosyjską mafię, ma zabić urzędnika USA. Aby go powstrzymać, szef FBI werbuje więźnia – terrorystę IRA. To jedyny człowiek, który zna twarz Szakala i chce go dopaść.

0.45 7 sekund ** – film akcji USA/Szwajcaria/Rumunia/W. Bryt. 2005 **2.50** Nasz nowy dom **3.50** Ewa gotuje

TVN

5.40 Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: „Zajazd u Stefana”, Odolanów – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Quatro”, Brańsk – reality show Polska 2017 **13.55** The Floor – teleturniej Polska 2025 **14.35** Ukryta prawda (1527, 1528) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Szpital św. Anny (16) Zosia przyjmuje na oddział ciężarną Ukrainkę z bólem głowy. Okazuje się, że dziewczyna choruje na stwardnienie rozsiane. Zapada decyzja o przeprowadzeniu cesarskiego cięcia. Ekipa ratunkowa Marty i Tomka otrzymuje wezwanie do 5-latka.

17.55 Detektywi (181) Detektywi prowadzą sprawę zaginięcia 30-letniej Bożeny. Kobieta wynajmuje mieszkanie wspólnie z przyjaciółką; obie pracują w hurtowni spożywczej. Śledczy odkrywają, że szefowa zakładu źle traktuje pracowników.

19.00 Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (4126) – serial Polska

20.55 The Floor – teleturniej **21.35** Ślub od pierwszego wejrzenia – real tv **22.40** Kuba Wojewódzki **23.45** Superwizjer – magazyn **0.20** Święta inaczej – komedia *** Polska 2022 **2.40** Nastolatki rządzą... kasą

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (68) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** *** Morderstwo w Białym Domu – film sens. USA 1997, reż. Dwight H. Little, wyk. Wesley Snipes **22.20** *** Margaux – horror USA 2022, reż. Steven C. Miller, wyk. Madison Pettis **0.35** *** Batman i Robin – film fantasy USA/W. Bryt. 1997, reż. Joel Schumacher, wyk. George Clooney **3.00** Żyjąc z potworem **3.50** Fachowcy

TVP Kultura

9.00 Noce i dnie (2) **10.10** ***** Brzezina – dr. Polska 1970 **12.00** ***** Historia kina w Popielawach – film Polska 1998 **13.55** Jakub Józef Orliński – oblicza artysty **15.00** Hala odlotów **16.00** ***** Siewierza – film Polska 1985 **17.35** Noce i dnie (3) **18.40** Łódź Kultury **19.20** Reformatorzy teatru polskiego **20.10** Teatr TV: Prawda – spektakl Polska 2016 **21.10** ***** Ognie Świętego Elma – dr. USA 1985 **23.05** W poszukiwaniu dobrego filmu **23.45** Oasis – There We Were, Now Here We Are...

TVP Sport

6.15 Piłka nożna: Betclit 1. Liga: Stal Rzeszów – Pogoń Grodzisk Mazowiecki **8.20** Gol **9.50** (L) Plywanie na krótkim basenie: ME w Lublinie **12.35** Magazyn Betclit 2. Ligi **13.20** (L) Futsal: Mistrzostwa Świata kobiet na Filipinach: 4. ćwierćfinał **15.25** (L) Biatlon: PS kobiet w Östersundzie: Bieg indywidualny na 15 km **17.25** (L) Piłka nożna: 1/8 finału: Lechia Gdańsk – Górnik Zabrze; Pogoń Szczecin – Widzew Łódź **23.00** Sportowy wieczór **23.30** Plywanie na krótkim basenie: ME w Lublinie

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (210, 211) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1306, 1307) **20.00** Uroczysko (117, 118) – serial krym. Polska **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (937) – serial krym. Polska **22.00** Sprawiedliwi. Trójiasto (54) – serial krym. Polska **23.00** *** Kariera Nikosia Dyzmy – komedia Polska 2002 **1.20** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

12.20 Powrót i odnowa **13.00** Życie jest piękne **13.30** Msza święta **14.30** Mały Kacper – Obóz NKWD w Trzebusce **15.00** Błogosławiona, która zaufała **16.10** Jestem mamą **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Półki nadzieja **23.15** Polacy w bitwie o Anglię

TV Puls

6.00 Nash Bridges (23, 24) **8.00** Kobra – oddział specjalny (18) **9.00** Unforgettable: Zapisane w pamięci (42) **10.00** Zbuntowany anioł (197, 198) **11.55** Wspomnienia stulecie (41, 42) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (363, 364) **15.50** Ranczo (30, 31) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (894, 895) **20.00** *** Poza zasięgiem – film sens. USA/Polska 2004 **21.50** *** Skaza – film sens. USA/Kan. 2009 **23.55** *** Sin City 2: Damulka warta grzechu – thriller USA 2014 **2.00** Dzielnica strachu

ŚRODA 3 Grudnia

D3T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy **9.00** Ranczo (24) **10.00** Komisarz Alex (40) **11.00** Ojciec Mateusz (11) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Świat dzikiej przyrody: Nietoperz. Strażnik lasu – serial dok. **14.00** Wichrowe wzgórze (310) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.05** Dziedzictwo (766) – serial obyczaj. Turcja **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny **18.10** Klan (4609) – telenowela Polska **18.45** Akacjaowa 38 (760) – serial obyczaj. Hiszpania **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Zaraz wracam (48) Grażynka odkrywa szokującą prawdę o byłym skarbniku. Wiktorja traci mandat radnej, a Michał wyznaje, że widział osobę, którą od dawna uważano za zmarłą. **21.10** Tak to się robi w Marsylii (7) – serial krym. Francja **22.10** Sekielski wieczorową porą **23.15** Jack Strong – thriller polityczny Polska 2014 Reż. Władysław Pasikowski, wyk. Marcin Dorociński, Maja Ostaszewska, Patrick Wilson **1.25** Wykrywacz kłamstw **1.50** Z miłości do Joey – film dokumentalny USA 2016

D3T

TVP 2

5.00 Rodzinka.pl **5.35** M jak miłość (1647) **6.25** Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (3268) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Gwiazdorska kuchnia Ani – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (344) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (796) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (284) – telenowela **15.50** Domowe patenty **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Miłość i nadzieja (345) **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3268, 3269) – serial Polska **20.40** Przepis dnia – magazyn **20.55** Na dobre i na złe (972) – serial obyczaj. Polska **21.55** Na sygnale (798, 799) Wiktor uprzedza Strzeleckich, że trafili na celownika Lisickiego, który zaczął ich śledzić i odkrył, że wcale nie są w separacji. Nowy poznaje Martę, dziewczynę, którą na działce uznaje omyłkowo za złodziejkę. **22.55** Peaky Blinders (20) Pograżona w żalobie rodzina Shelbych spotyka się w Small Heath, gdzie Tommy prosi o rozejm, aby wspólnie zaatakować mafię. **0.05** Też go kocham – komedia *** USA/W. Bryt. 2018 **1.55** Cztery pory roku w Hawanie (2) – serial krym.

D3T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **14.40** Dlaczego ja? (1398) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (878) **17.00** Gliniarze (1039) **18.00** Pierwsza miłość (4107) – serial Polska **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.55** Książę w Nowym Jorku 2 *** – komedia USA 2021 Reż. Craig Brewer, wyk. Eddie Murphy, Arsenio Hall, Jermaine Fowler Aby ocalić królestwo przed wrogim generałem, król Akeem wyrusza z Semmim w pełną przygód podróż do Queens. Musi odnaleźć tam potomka, o którym nie miał pojęcia i uratować dynastię. **22.15** Agent i pół – film sensacyjny *** USA/Chiny 2016 Reż. Rawson Marshall Thurber, wyk. Dwayne Johnson, Kevin Hart, Amy Ryan Calvin odnawia kontakt z kolegą, który okazuje się agentem CIA. W tym momencie nudne życie mężczyzny się zmienia. **0.40** Supersamiec *** – komedia USA 2007

D3T

TVN

5.15 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Na skarpie”, Radziejów **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Kanion”, Szklarska Poręba – reality show **13.55** The Floor – teleturniej Polska **14.35** Ukryta prawda (1529, 1530) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Szpital św. Anny (17) – serial obyczaj. Polska **17.55** VIVA! People Power 2025 – zapowiedź **18.00** Detektywi (182) **19.00** Fakty **19.35** VIVA! People Power 2025 – zapowiedź **19.55** Uwaga! – magazyn **20.10** Doradca smaku **20.15** VIVA! People Power Relacja uroczystej gali finałowej drugiej edycji plebiscytu magazynu „Viva!”, który ma doceniać wyjątkowych ludzi i ich sukcesy. Nagrody zostaną wręczone w ośmiu kategoriach: Wizjoner, Człowiek dla człowieka, Człowiek w sieci, Człowiek dla sztuki, Człowiek dla planety, Sukces roku, Wydarzenie roku i Nowy głos. **21.50** Gliniarz z Beverly Hills **** – komedia sensac. USA 1984 Reż. Martin Brest, wyk. Eddie Murphy, Judge Reinhold, John Ashton **0.05** Szczęśliwe święta – komedia *** diodramat USA 2014 **1.50** To – horror USA/Kanada **** 2017 **4.05** Uwaga! – magazyn

D3T

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (69) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** *** Fokus – komedia krym. USA/Argent. 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa, wyk. Will Smith **22.20** *** Szeffowie-wrogowie II – komedia USA 2014, reż. Sean Anders, wyk. Jason Bateman **0.45** *** Żużel – dramat Polska 2020, reż. Dorota Kędzierzawska, wyk. Tomasz Ziętek **2.50** Żyjąc z potworem

D3T

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (212, 213) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1307, 1308) **20.00** Uroczysko (119, 120) **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (938) – serial krym. Polska **22.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (55) – serial krym. Polska **23.00** *** Battleship: Bitwa o Ziemię – film przygod. USA/Jap. 2012 **1.45** Love Island. Wyspa miłości

D3T

TVP Kultura

9.00 Noce i dnie (3) **10.05** **** Siekierzeada – film Polska 1985 **11.35** *** Film dla kosmitów – film dla dzieci 2022 **13.00** Reformatorzy teatru polskiego **13.40** Film jest bajką **14.30** Tygodnik kulturalny **15.25** Jota Carlota Sauri **17.05** Noce i dnie (4) **18.10** Którędy po sztukę **18.30** Informacje kulturalne **18.50** Reżyserzy **19.45** Cykl adventowy **20.00** *** Iluzja – dr. Polska 2022 **21.45** Na wodach północy (1) – serial W. Bryt./Kan. 2021 **22.55** Hala odlotów **23.55** Scena muzyczna: Big Band Śląski

D3T

TV Trwam

10.00 Audycja Generalna Ojca Świętego **11.25** Jestem mamą **12.20** Wypaczone sumienia **13.00** Zostaliśmy z Bogiem panie pułkowniku **13.30** Msza święta **14.30** Ukryci w łonie matki **15.00** Katownie praskie **16.10** Na zdrowie **16.30** Cud prawdy **17.00** Po stronie prawdy **18.00** Jubileusz 75-lecia parafii pw. św. Józefa **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Przetrawiliśmy **22.30** „Gorzk” to chleb jest polskość” Cyprjan Kamil Norwid

D3T

TV Puls

6.00 Nash Bridges (24, 25) **8.00** Kobra – oddział specjalny (19) **9.00** Unforgettable: Zapisane w pamięci (43) **10.00** Zbuntowany anioł (199, 200) **11.55** Wspaniałe stulecie (42, 43) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (365, 366) **15.50** Ranczo (31, 32) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (895, 896) – serial obyczaj. Polska **20.00** *** Wilcze echa – thriller Fr. 2019 **22.25** *** Akt odwagi – film sens. USA 2012 **0.25** *** Batalion Donbas – dramat Ukraina 2019

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 4 Grudnia

D3T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (48) – serial obyczaj. **9.00** Ranczo (25) – serial kom. **10.00** Komisarz Alex (41) **11.00** Ojciec Mateusz (12) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** To się opłaca **12.50** Świat dzikiej przyrody **14.00** Wichrowe wzgórze (311) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka – teleturniej **16.05** Dziedzictwo (767) – serial obyczaj. Turcja **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? **18.10** Klan (4610) – telenowela Polska **18.45** Akacjaowa 38 (761) – serial obyczaj. Hiszpania **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Zaraz wracam (49) – serial obyczaj. Polska **21.10** Ojciec Mateusz (438) Do sandomierskiego komisarjatu przychodzi Weronika Ryś, by zgłosić zaginięcie swojego narzeczonego, koszykarza Huberta Lange. Wkrótce w gabinecie inspektora pojawia się inny poszukiwany. **22.10** Sprawa dla reportera **23.10** Córy węgla – film dokumentalny Polska 2023 **0.25** Wykrywacz kłamstw **0.50** Tak to się robi w Marsylii (7) – serial krym. **1.50** Złota dama – dramat obywatelski W. Bryt./USA 2015

D3T

TVP 2

5.05 Rodzinka.pl **5.35** M jak miłość (1648) **6.25** Operacja zdrowie **6.55** Barwy szczęścia (3269) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Podróż po jeden uśmiech **12.30** Koło fortuny **13.15** Miłość i nadzieja (345) – serial obyczaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej Polska 2025 **14.35** Na sygnale (797) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (285) – telenowela **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Miłość i nadzieja (346) – serial obyczaj. Turcja **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu – teleturniej **19.25** Barwy szczęścia (3269) – serial Polska **19.55** Domowe patenty **20.05** Barwy szczęścia (3270) – serial Polska **20.45** Ku'damm 63 (2) Eva grozi mężowi ujawnieniem nagrań, które potwierdzają, że jest on sprawcą jej brutalnego pobicia, jeśli on nie spełni stawianych przez nią warunków. Caterina dowiadyuje się prawdy o Fassbenderze. **21.45** Diabelski Most – film krym. *** Belgia/Francja 2018 Reż. Sylvie Ayme, wyk. Elodie Frenck, David Kammenos, Patrick d'Assumcao **23.30** Rodzinka.pl (304) – serial kom. Polska **0.10** Marsylski łącznik – film **** Francja/Belgia 2014

D3T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **14.40** Dlaczego ja? (1399) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (879) **17.00** Gliniarze (1040) **18.00** Pierwsza miłość (4108) – serial Polska **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.55** Dlaczego nie! – komedia *** romantyczna Polska 2007 Reż. Ryszard Zatorski, wyk. Anna Cieślak, Maciej Zakościelny, Małgorzata Kożuchowska **22.05** To skomplikowane – komedia *** dia romant. USA/Jap. 2009 Reż. Nancy Meyers, wyk. Meryl Streep, Steve Martin, Alec Baldwin Jane i Jake są rozwiedzeni. On odszedł do innej. Ona, po latach dochodzenia do siebie po zdradzie, wreszcie odżyła równowagę emocjonalną. Eksmałżonkowie spotykają się z okazji ukończenia szkoły przez syna. Wieczór ma nieoczekiwany finał... **0.45** Gothika – thriller USA/Francja/Kan./Hiszp. 2003 **3.05** Nasz nowy dom

D3T

TVN

5.40 Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Rammer Jammer”, Głogówek **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Esencja i smak”, Pszów **13.55** Ten moment (21) – serial fabularno-dokumentalny Polska **14.35** Ukryta prawda (1531, 1532) – serial fabularno-dokumentalny Polska

16.50 Szpital św. Anny (18) Zosia i Kaja zajmują się pacjentem, który trafił na SOR z nożem wbitym w klatkę piersiową. Wraz z mężczyzną do szpitala zostaje przyjęta jego pobita żona. **17.55** Detektywi (183) **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (4127) – serial Polska **20.55** The Floor – teleturniej **21.35** Kuchenne rewolucje – reality show **22.45** Gotowi na wszystko. Exterminator – komedia muzyczna Polska 2018 Reż. Michał Rogalski, wyk. Paweł Domagała, Krzysztof Czeczot, Piotr Żurawski Piątka dawnych przyjaciół postanawia spełnić młodzieńcze marzenia o karierze muzycznej poprzez reaktywowanie zespołu metalowego. Pani burmistrz obiecuje wesprzeć przyjaciół dotacją. Ale umowa ma haczyk... **1.10** Och, życie! – komedia romantyczna USA 2010

D3T

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (70) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** *** Showtime – komedia sens. USA/Australia 2002, reż. Tom Dey, wyk. Robert De Niro **22.10** *** W krzywym zwierciadle: Witaj Święty Mikołaju! – komedia USA 1989, reż. Jeremiah S. Chechik, wyk. Chevy Chase **0.20** *** W sieci kłamstw – film sens. USA/W. Bryt. 2008, reż. Ridley Scott **2.45** Żyjąc z potworem

D3T

TVP Kultura

9.00 Noce i dnie (4) **10.05** Jota Carlota Sauri **11.45** **** Meta – film obyczaj. Polska 1971 **13.05** Reżyserzy **14.05** Kolekcje **14.20** Studio Kultura – niedziela z... **15.15** *** Skutki noszenia kapelusza w maju – kom. Polska 1995 **16.50** Noce i dnie (5) **17.55** Dzień z życia artysty **18.35** Wstęp wolny **18.50** Zaczarowany Kot. Konstanty Ildefons Gałczyński **20.00** Hala odlotów **21.05** *** Zegnaj, przyjacielu – film sens. Fr/Wł. 1968 **23.10** Łódź Kultury **23.50** *** Iluzja – dr. Polska 2022

D3T

TV Trwam

11.35 Przyroda i ludzie **12.20** Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy **13.05** Mateczniki polskości **13.30** Msza święta **14.35** Komarowska Wiktorja **15.00** Po stronie prawdy **16.10** Z wędką nad wodę... **16.35** Sól Ziemi **17.00** Modlitwa w intencji rodzin i obrony życia poczętego **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Głos serca (85) **22.45** Pod opieką Limanowskiej Pani

D3T

TV Puls

6.00 Nash Bridges (25, 26) **8.00** Kobra – oddział specjalny (20) **9.00** Unforgettable: Zapisane w pamięci (44) **10.00** Zbuntowany anioł (201, 202) **11.55** Wspaniałe stulecie (43, 44) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (367, 368) **15.50** Ranczo (32, 33) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (896, 897) **20.00** *** Za jakie grzechy, dobry Boże? – komedia Fr. 2014 **22.05** *** Ibiza – komedia Belg./Fr. 2019 **23.45** *** Tajemnice Saint-Tropez – komedia krym. Fr./Belg. 2021

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 5 Grudnia

TVP 1	DVB T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Agape blisko Ciebie 8.00 Serwis Info 8.20 Okrasa tamie przepisy 9.00 Ranczo (26) 10.00 Komisarz Alex (42) 11.00 Ojciec Mateusz (13) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Magazyn rolniczy 12.55 Świat dzięki przyrody 14.00 Wichrowe wzgórze (312) – serial obyczaj. Turcja 2024	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówki 16.05 Dziedzictwo (768) Ferit udostępnia Ayse i jej rodzinie dom Alego. Basak nie może wybaczyć Nese i zamierza się zemścić. Yaman i Nana układają plan. 17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4611) 18.45 Akacyjowa 38 (762) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (50) – serial obyczaj. Polska 21.10 Komisarz Alex (304) Snajper strzela do ludzi na bazarze. Ginie mężczyzna badający aferę finansową. Odsunięta od śledztwa policjantka prowadzi własne dochodzenie, które łączy się z jej przeszłością. 22.10 Po prostu przyjaźń *** – komedia Polska 2017 Reż. Filip Zylber, wyk. Marcin Perchuć, Sonia Bohosiewicz, Agnieszka Wiedłocha 0.30 Czarna śmierć (4)	

***** koniecznie ***** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

SOBOTA 6 Grudnia

TVP 1	DVB T
7.00 Msza święta 7.30 Msza święta – tyłówka 7.40 Rok w ogrodzie 8.05 Rok w ogrodzie extra 8.20 Pełnosprawni 8.55 Ranczo (27) 9.55 Komisarz Alex (43) 10.55 Ojciec Mateusz (14) 11.55 *** Hondo – western USA 1953 13.25 Dobre strony 13.50 Okrasa tamie przepisy 14.30 Studio PŚ 14.40 (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Wiśle	
16.40 Studio Pucharu Świata 17.00 Teleexpress 17.35 Ojciec Mateusz (438) – serial krym. Polska 18.40 Jaka to melodia? Na cel charytatywny grają: Maciej Rożen, Janusz Zadura, Marta Markowicz. 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Pylinterka Jastrzę (13) Śledztwo w sprawie zabójstwa Maxa nabiera tempa. Julia w biurze ofiary odnajduje tajemniczą tabakierę. Analiza telefonu denata ujawnia, że często kontaktował się z dziennikarką śledczą i psychoterapeutką. 21.25 Hit Man – komedia sensacyjna *** na USA 2023 Reż. Richard Linklater, wyk. Glen Powell, Adria Arjona, Austin Amelio 23.30 Tylko dla odważnych **** – film sensacyjny USA 2017 Reż. Joseph Kosinski, wyk. Josh Brolin, Miles Teller, Jeff Bridges 1.45 Sprawdzamy 2.10 Po prostu przyjaźń *** – komedia Polska 2017	

***** koniecznie ***** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat	DVB T
5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 11.30 Gliniarze: Będziesz moja/ Osiedlowe porachunki/ Idealna kobieta – serial fabularno-dokumentalny Polska, wyk. Ewelina Ruck-gaber, Tomasz Skrzypniak 14.40 Dlaczego ja? (1400) – serial fabularno-dokumentalny Polska	
15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (880) 17.00 Gliniarze (1041) Śledczy zatrzymują producenta podrabianych papierosów, który decyduje się wystawić im poszukiwanego zabójcę. Niestety, każdy kolejny krok przynosi nowe pytania i ofiary. 18.00 Pierwsza miłość (4109) – serial Polska 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Uwierz w Mikołaja – komedia *** dia romantyczna Polska 2023 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Agnieszka Wiedłocha, Aleksandra Grabowska, Antoni Pawlicki 22.00 Nowy początek **** – film sf USA/Kanada 2016 Reż. Denis Villeneuve, wyk. Amy Adams, Jeremy Renner, Forest Whitaker W obliczu globalnej wojny dwójka naukowców musi odkryć intencje przybyłych z kosmosu obcych. 0.40 Dlaczego nie! – komedia ** romantyczna Polska 2007 2.50 Nasz nowy dom	

TVN	DVB T
5.00 Uwaga! 5.15 Nauka jazdy 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje: „Bar na Stawkach”, Ostrowiec Świętokrzyski 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Granola”, Gdynia – reality show 13.55 The Floor – teleturniej 14.35 Ukryta prawda (1533, 1534) – serial fabularno-dokumentalny	
16.50 Szpital św. Anny (19) Przyjaciółki chcą okazać Kaśce wsparcie po wyprowadzce Bartka. Marta i Tomek otrzymują zgłoszenie o wypadku na skałkach. 17.55 Detektywi (184) 19.00 Fakty 19.50 Uwaga! – magazyn 20.00 Strzelec – thriller USA 2007 **** Reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover, Michael Peña Rozczarowany systemem i ukrywający się w głąsy były najlepszy snajper wojskowy zostaje poproszony o ochronę prezydenta Stanów Zjednoczonych, którego życie ma być zagrożone. Tak zostaje wpłątany w zabójstwo. 22.40 Batman: Początek – film **** przygodowy USA/W. Bryt. 2005 Reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Michael Caine, Liam Neeson 1.40 Kuba Wojewódzki 2.40 Kuchenne rewolucje 3.30 Szpital św. Anny (63) 4.20 Uwaga! – magazyn 4.35 Nauka jazdy	

TVN 7	DVB T
6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (71) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Tajemnice miłości 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 *** Z ust do ust – komedia USA/Niemcy/Australia 2005, reż. Rob Reiner, wyk. Jennifer Aniston 22.10 Ślub od pierwszego wejrzenia 23.15 **** Sherlock Holmes: Gra cieni – film sens. W. Bryt./USA 2011, reż. Guy Ritchie, wyk. Robert Downey Jr. 1.50 **** Kryminalni: Misja śląska – film krym. Polska 2006	
TVP Kultura DVB T 10.25 Koncert 11.30 *** Skutki noszenia kapelusza w maju – kom. Pol. 1995 13.05 Życie moje skrętami bieży... Życie i twórczość Władysława St. Reymonta 14.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka 14.55 **** Światła wielkiego miasta – film USA 1931 16.35 Pamiętnik zza kulis sceny 17.35 Mielśmy wtedy po szesnaście lat 18.35 Kolekcja 19.00 Legendy opery 20.05 **** Kos – film Pol./Szw./Niem. 2023 22.20 Tygodnik kulturalny 23.20 *** Zegnaj, przyjacielu – film sens. 1968	
TVP Sport DVB T 9.50 (L) Pływanie na krótkim basenie: ME w Lublinie 11.25 (L) Skoki narciarskie: PŚ kobiet w Wiśle 12.15 Plebiscyt na Sportowca Roku 13.20 (L) Futsal: MŚ kobiet na Filipinach 14.15 Plebiscyt na Sportowca Roku 15.25 Niezwykłe historie Białe-Czerwonych 15.55 (L) Biatlon: PŚ kobiet w Östersundzie 17.30 Studio 18.00 Piłka nożna: Losowanie fazy grupowej MŚ 20.10 (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Wiśle (s.3) 21.45 Pływanie na krótkim basenie: ME w Lublinie 23.20 Sportowy wieczór	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

Polsat	DVB T
5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 11.20 Ewa gotuje – magazyn Polska 11.55 Awantura o kasę – teleturniej Polska 2025 13.20 *** Karate Kid – film przygodowy USA/Chiny 2010, reż. Harald Zwart, wyk. Jaden Smith, Jackie Chan, Taraji P. Henson	
16.10 Pani Doubtfire **** – komedia USA 1993 Reż. Chris Columbus, wyk. Robin Williams, Sally Field, Pierce Brosnan Lekkomysłny ojciec usiłuje po rozwodzie zachować bliski kontakt z dziećmi. Wciela się w postać 60-letniej szkodliwej niani i oferuje swoje usługi poszukującej gospoii byłej żonie... 18.45 Mikołajkowy Blok Reklamowy 18.55 Wydarzenia 19.25 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny 19.55 Christmas Party – świąteczna lista przebojów: Koncert Mikołajkowy 21.55 Szybcy i wściekli 8 – film *** sens. Chiny/USA/Jap. 2017 Reż. F. Gary Gray, wyk. Vin Diesel, Jason Statham, Dwayne Johnson Dom i Letty cieszą się mięsiągami miodowym. Wtedy pojawia się tajemnicza kobieta, która wciąga Doma w niebezpieczny świat, z którego nie ma ucieczki. 0.50 Zły Mikołaj 2 – komedia *** kryminalna USA 2016	

TVN	DVB T
5.00 Jak to jest zrobione? 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Retka”, Łódź 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Na Wspólnej (4125-4127) – serial Polska 13.20 *** Monster Trucks – film przygodowy Kanada/USA 2016, reż. Chris Wedge, wyk. Lucas Till, Jane Levy	
15.35 Vabank – komedia kryminalna **** na Polska 1981 Reż. Juliusz Machulski, wyk. Jan Machulski, Leonard Pietraszak, Witold Pyrkosz W tym swojskim „Żądle” rozgrywającym się w przedwojennej Warszawie kasiarz Kwinto z pomocą przyjaciół mści się na wrednym bankierze... 17.55 Kuchenne rewolucje: Warszawa – reality show 19.00 Fakty 19.45 Jeszcze przed świętami *** – komedia romantyczna Polska 2022 Reż. Aleksandra Kułakowska, Maciej Prykowski, wyk. Monika Frączyk, Piotr Pacek, Franciszek Krupowicz 22.00 La La Land **** – film muz. USA 2016 Reż. Damien Chazelle, wyk. Ryan Gosling, Emma Stone, Rosemarie DeWitt 0.30 Pan i pani Smith – komedia *** sensacyjna USA 2005 2.55 Szpital św. Anny (64) – serial obyczaj. 3.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (4) 4.35 Uwaga! – magazyn	

TVN 7	DVB T
6.40 New Looney Tunes 6.55 *** Interkosmos – film sf USA 1987 9.25 Bez kompleksów 10.25 Ukryta prawda 11.25 Mówię Wam 12.35 Ukryta prawda 13.40 Zróbmy sobie dom 14.50 Detektywi 18.00 Bez kompleksów 19.00 Idź na całość 20.00 *** Niezgodna – film sf USA 2014, reż. Neil Burger, wyk. Shailene Woodley 23.00 **** Interstellar – film sf USA/W. Bryt./Kan. 2014, reż. Christopher Nolan, wyk. Matthew McConaughey 2.25 *** Małe rzeczy – thriller USA 2021 4.35 Druga strona medalu 5.10 Szkoła	
TVP Kultura DVB T 11.15 Operacja Święty Mikołaj 11.55 Lola i pianino haloasów 12.35 **** Mała księżniczka – film USA 1939 14.20 Legendy opery 15.15 Wydarzenie aktualne 15.50 *** niespotykane spokojny człowiek – kom. Polska 1975 17.00 Tamte lata, tamte dni 17.40 **** Światła wielkiego miasta – film USA 1931 19.20 Dzień z życia artysty 20.00 **** O północy w Paryżu – komedia rom. USA/Hiszp./Fr. 2011 21.45 Energa Ladies Jazz Festival – Katie Melua 23.05 Wstęp do filmu 23.10 **** Kos – film 2023	
TVP Sport DVB T 9.50 (L) Pływanie na krótkim basenie: ME w Lublinie 12.20 Plebiscyt na Sportowca Roku 12.25 Quiz TVP Sport 13.30 (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Wiśle 14.30 Studio 14.40 (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Wiśle 16.35 (L) Biatlon: PŚ mężczyzn w Östersundzie 18.20 Mundial 2026 18.45 Plebiscyt na Sportowca Roku 18.55 (L) Pływanie na krótkim basenie: ME w Lublinie 21.15 Sportowy wieczór 21.50 Plebiscyt 22.45 Piłka ręczna: MŚ kobiet w Niemczech i Holandii	

TV 4	DVB T
5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (216, 217) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show 18.00 Policjantki i policjanci (1309, 1310) – serial obyczaj. Polska 20.00 Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy 22.05 *** Wielki mur – film fantasy USA/Chiny/Hongk./Australia/Kan./Jap. 2016, reż. Yimou Zhang, wyk. Matt Damon 0.10 STOP Drogówka	
TV Trwam DVB T 12.20 Głos serca (85) 13.05 Lecz ludzi dobrej woli jest więcej 13.30 Msza święta 14.30 Drzwi do lasu 15.00 Modlitwa w Goźdlinie Miłosierdzia 15.20 Mocni w wierze 16.10 Natura obiektywnie 16.40 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy 17.15 Jej misja trwa 17.30 Łączy nas historia 18.15 Westerplatte młodych 19.00 Warto zauważyć... 19.30 Brat Franciszek 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 János Esterházy. Niewymazana historia	
TV Puls DVB T 6.00 Nash Bridges (26, 27) 8.00 Kobra – oddział specjalny (1) 9.00 Unforgettable: Zapisane w pamięci (10) 10.00 Zbuntowany anioł (203, 204) 11.55 Wspaniałe stulecie (44, 45) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (369, 370) 15.50 Ranczo (33, 34) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (897, 898) 20.00 *** Kickboks – film sens. USA 1989 22.00 *** Transporter: Nowa moc – film sens. Fr. 2015 23.55 *** Miasto bezprawia – film sens. USA 2019 3.35 Menu na miarę	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 7 Grudnia

TVP 1 DVB-T 7.00 Msza święta w Krakowie Łą-giewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Dale-ko od szosy (7) 10.05 Ojciec Mateusz (15) 11.00 Komisarz Alex (304) – se-rial krym. Polska 2025 11.55 Między ziemią a niebem i Anioł Pański 12.45 Pielgrzymi Nadziei 13.10 Planeta Ziemia 14.10 Studio Pucharu Świata 14.20 (L) Skoki narciarskie: PS męż-czyn w Wiśle 16.40 Studio Pucharu Świata 17.00 Teleexpress 17.35 Daję słowo. Maciej Orłoś: Michał Bajor – talk show 18.40 Jaka to melodia? Temat przewodni odcinka to „Missteria – historia, życie, zdobyczywie Miss Polonia”. W ramach akcji charytatywnej zagrają Maja Klajda, Maja Todd, Karina Wojciechowska. 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Czarna śmierć (5) Igor rozpoczyna prywatne śledztwo, by dowieść niewin-ności swojej żony, oskarżonej o wywołanie epidemii. Milicja, podążając tropem fałszywych zaświadczeń o szczepieniu, rozbija siatkę przestępczą. 21.25 Rolnik szuka żony – reality show 22.30 Paryż może poczekać *** – komedia romantyczna USA/ Japonia/W. Bryt. 2016 Reż. Eleanor Coppola, wyk. Diane Lane, Arnaud Viard, Alec Baldwin 0.15 Hit Man – komedia sensacyj-*** na USA 2023 2.10 Sprawdzamy	TVP 2 DVB-T 5.05 Barwy szczęścia (3271) 5.45 M jak miłość (1894) – serial Polska 6.45 Operacja zdrowie – magazyn 7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn 11.05 Domowe patenty – felieton 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka 11.50 62. KFPP w Opolu: Zróbmy więc prywatkę 14.00 Fami-liada – teleturniej 14.35 Koło fortuny – teleturniej 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Raz, Dwa, Trzy 16.15 Tak to leciało! – teleturniej 17.15 Zaślubiona (4) Po przybyciu do Kalabrii spo-tyka Antonia, który wrócił z Belgii i jest teraz odnoszącym sukcesy mężczyzną. Założył własną firmę budowlaną i widać, że wciąż jest zau-roczony Marią. Na własny koszt pomógł też w leczeniu Giuseppe. 18.25 Rodzinka.pl (292) – serial kom. Polska 18.55 Niepewne sytuacje – program rozrywkowy 19.10 Nigdy nie mów nigdy *** – film sensacyjny W. Bryt./ USA/Niemcy 1983 Reż. Irvin Kershner, wyk. Sean Connery, Klaus Maria Brandauer, Max von Sydow 21.35 Muzyka na dobry wieczór: Elektryczne Gitary na dobry wieczór 22.45 Jestem Bogiem **** – thriller USA 2011 Reż. Neil Burger, wyk. Bra-dley Cooper, Robert De Niro, Abbie Cornish 0.40 Będziemy mieszkać razem (6)	Polsat DVB-T 5.25 Telezakupy TV Okazje – pro-gram reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 10.50 Sekretne życie zwie-rzaków domowych – film animowany USA 2016, dub. Tomasz Borkowski 12.40 **** Pani Doubtfire – ko-media USA 1993, reż. Chris Colum-bus, wyk. Robin Williams, Sally Field, Pierce Brosnan 15.15 Uwierz w Mikołaja *** – komedia romantyczna Polska 2023 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Agnieszka Włodocha, Aleksandra Grabowska, Anto-ni Pawlicki 17.30 Awantura o kasę – teleturniej 18.50 Wydarzenia 19.30 Państwo w państwie – program publicystyczny 19.55 Pearl Harbor – dramat *** wojenny USA 2001 Reż. Michael Bay, wyk. Ben Affleck, Josh Hartnett, Kate Beckinsale Historia przyjaźni dwóch mło-dych pilotów podczas ataku Japończyków na Pearl Har-bor. Miłość, wojna, śmierć, bohaterstwo, widowiskowe naloły i walki powietrzne. 23.55 Tower Heist. Zemsta cie-ciów *** – komedia sensacyjna USA/Japonia 2011 Reż. Brett Ratner, wyk. Ben Stiller, Eddie Murphy, Casey Affleck 2.15 Świat według Kiepskich (502-504) 4.40 Disco gramy!	TVN DVB-T 5.15 Jak to jest zrobione? 5.45 Uwaga! 6.00 Batwheels 6.15 Ukry-ta prawda 7.10 Magda gotuje Inter-net7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Co za tydzień 12.10 Kobieta na krańcu świata: Indie – kaskaderka z Bolly-wood 12.50 **** Kosmiczny mecz – komedia USA 1996 14.35 **** Podróż do wnętrza Ziemi – film przy-godowy USA 2008 16.40 Green Lantern *** – film sf USA 2011 Reż. Martin Campbell, wyk. Ryan Reynolds, Blake Lively, Peter Sarsgaard 19.00 Fakty 19.45 LEGO Masters – program rozrywkowy W tym odcinku drużyny mają za zadanie wykonać kon-strukcje rodem z kina akcji. Następnie każda budowa eksploduje w hollywoodzkim stylu, który będzie oceniany przez jurorów. Najlepsza w tym zadaniu para zdobędzie wyjątkowy przywilej. 20.50 Vabank II, czyli riposta **** – komedia kryminalna Polska 1984 Reż. Juliusz Machulski, wyk. Jan Machulski, Leonard Pietraszak, Bronisław Wrocławski 23.00 Gran Torino – dramat oby-czaj. USA 2008 Reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Christopher Carley, Bee Vang 1.25 Superwizjer 2.00 Kuchenne rewolucje 2.50 Szpital św. Anny (66)	TVN 7 DVB-T 7.00 New Looney Tunes 7.15 Zróbmy so-bie dom 8.20 ★ Dziedzic maski – komedia USA/Niemcy 2005 10.20 Unboxing – Wiel-kie otwarcie 10.55 Ukryta prawda 13.55 Detektywi 14.55 **** Wojownicze żół-wie ninja – komedia sens. USA 2014 17.10 **** Niezgodna – film sf USA 2014, reż. Neil Burger, wyk. Shailene Woodley 20.00 **** Incepcja – film sens. USA/W. Bryt. 2010, reż. Christopher Nolan, wyk. Leonar-do DiCaprio 23.10 **** Gang Story – thriller Fr/Belg. 2011 1.20 **** Morder-stwo w Białym Domu – film sens. USA 1997	TV 4 DVB-T 5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.00 Wielkie tajem-nice historii 8.50 Galileo 10.50 **** Nowy początek – film sf USA/Kan. 2016 13.10 **** Men in Black: International – film sf USA/Chiny 2019, reż. F. Gary Gray, wyk. Chris Hemsworth 15.40 **** Agent i pół – film sens. USA/Chiny 2016, reż. Raw-son Marshall Thurber, wyk. Dwayne John-son, Kevin Hart 17.55 Uroczysko (177-180) 20.00 Sprawiedliwi. Trójiasto (53-56) – serial krym. Polska 0.00 STOP Drogówka 1.10 Powrót do przeszłości
TVP Kultura DVB-T 9.15 Wnuczka Świętego 9.55 Wielcy mi-strzowie malarstwa 11.05 Wstęp wolny 11.20 Pan wzywał, Milordzie? (3) 12.25 Lola i pianino hałasów 13.05 Muzyka w za-bytkach 14.05 W poszukiwaniu dobrego filmu 14.45 **** Artysta – kom. rom. Fr. 2011 16.35 Dobry tytuł 17.15 Studio Kultura – niedziela z... 18.05 **** Zemsta – kom. Pol. 2002 20.00 **** Mary Reilly – horror W. Bryt./USA 1996 22.00 The Doors, za kulisami 22.58 Piękni mężczyźni 23.30 Eneza Ladies Jazz Festival – Katie Melua	TV Trwam DVB-T 11.45 Rozważania adwentowe dla rodzin dzieci utraconych 12.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym 12.15 Papież Polak do rodaków 12.40 Promień z Fatimy 13.10 ★ Gość oczekiwany – dr. Pol. 2024 14.40 Kościół to też Polska 16.10 Koncert żywcem 17.00 Natura et Homo 17.30 Sól Ziemi 18.15 Roz-mowy niedokończone 19.30 Moja katolicka rodzina 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 22.00 Mocni Jego mocą 23.00 Jak my to widzimy...	TV Puls DVB-T 6.00 Taki jest świat 6.35 Kobra – oddział specjalny (19-20, 1) 9.20 Ranczo (34, 9-12) 14.30 **** Johnny English: Nokaut – komedia sens. W. Bryt./Fr./USA/Chiny 2018 16.20 **** Naga broń 2 i 1/2: Kto obroni prezydenta? – komedia USA 1991 18.00 **** Johnny English: reaktywa-cja – komedia W. Bryt./USA/Fr. 2011 20.00 **** Ocean ognia – thriller USA/W. Bryt./ Chiny/Fr. 2018 22.20 **** Wilcze echa – thriller Fr. 2019 0.30 **** Skaza – film sens. USA/Kan. 2009			

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PONIEDZIAŁEK 8 Grudnia

TVP1 DVB-T 6.15 Akacja 38 (750) 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (49) 9.00 Ranczo (28) 10.00 Komisarz Alex (44) 11.00 Ojciec Mateusz (16) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 To się opłaca 12.55 Planeta Ziemia III: Lasy – serial dok. W. Bryt. 14.00 Wichrowe wzgórze (313) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (769) 17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4612) 18.45 Akacja 38 (763) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Teatr TV: Wycinka Holzfällen cz. II – spektakl Polska 2025 Reż. Krystian Lupa, wyk. Halina Rasiakówna, Jan Frycz, Anna Ilczuk 22.00 Postscriptum: Wycinka cz. II 22.30 Tętno 3 – film dok. Polska Film w obiektywny sposób przedstawia problematykę syndromu postaborcyjnego, opierając się na badaniach naukowych i opiniach wybitnych ekspertów z dziedziny psychologii, psychiatrii oraz medycyny. 23.40 Balans bieli – magazyn 0.15 Wykrzywacz kłamstw 0.45 Czarny czwartek. Janek **** Wiśniewski padł – dramat hist. Polska 2011	TVP 2 DVB-T 5.40 M jak miłość (1650) 6.30 Rodzina (nie od) święta 6.55 Barwy szczęścia (3271) 7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn 11.50 Okrasa łamie przepisy – magazyn 12.30 Koło fortuny – teleturniej 13.15 Miłość i nadzieja (348) – serial obyczaj. Turcja 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (799) – serial obyczaj. Polska 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (287) – telenowela 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Famiiliada – teleturniej 17.20 Miłość i nadzieja (349) – serial obyczaj. Turcja 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (3271, 3272) – serial Polska 20.40 Kulisy „M jak miłość” 20.55 M jak miłość (1895) – serial Polska 21.55 Na sygnale (800, 801) Wiktor musi przejść operację wycięcia pęcherzyka żółciowego. A na kolejnym dyżurze zespół Britney i Romka musi pomóc nastolatce, która nagle straciła przytomność. Anna znów trafia na celownik Lisickiego. 22.55 Cztery pory roku w Hawanie (3) – serial kryminalny Hiszpania/Kuba 23.55 Wojna o prąd – film biograf. *** W. Bryt./Rosja/USA 2017 Reż. Alfonso Gomez-Rejon, wyk. Benedict Cumberbatch, Oliver Powell, Sophia Ally 1.55 Stulecie Winnych (48)	Polsat DVB-T 5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny 11.30 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 14.40 Dlaczego ja? (1401) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (881) 17.00 Gliniarze (1042) Detektywi badają sprawę zwłok porzuconych na torach kolejowych. W trakcie śledztwa wychodzi na jaw, że zmarły prowadził podwójne życie. 18.00 Pierwsza miłość (4110) – serial Polska 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Szybcy i wściekli 9 – film *** sensacyjny USA/Tajlandia/Kanada/Japonia 2021 Reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Michelle Rodriguez, Jordana Brewster 23.00 Nikt – film sensacyjny USA/ **** Japonia/Chiny 2021 Reż. Ilya Naishuller, wyk. Bob Odenkirk, Aleksiej Serebriankow, Connie Nielsen Niedoceniany mąż i ojciec po włamaniu do domu odkrywa w sobie uśpione, brutalne instynkty, dzięki którym już nikt nigdy go nie zlekceważy. 1.00 Pięta fala – film sf USA/W. ** Bryt. 2016	TVN DVB-T 5.15 Jak to jest zrobione? 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Lizawka”, Poznań – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje: Warszawa – reality show 13.55 The Floor – teleturniej Polska 14.35 Ukryta prawda (1535, 1536) – serial fabularno-dokumentalny Polska 16.50 Szpital św. Anny (20) Personel szpitala angażuje się w pomoc poszkodowanym w wypadku. Na miejscu katastrofy pomagają Marta i Tomek oraz Wojtek, który bierze udział w segregowaniu rannych. Zosia dowodzi na oddziale ratunkowym. 17.55 Detektywi (185) – serial fabularno-dokumentalny 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (4128) – serial Polska 20.55 The Floor – teleturniej 21.35 Mafia Mamma *** – komedia sensacyjna W. Bryt./Włochy 2023 Reż. Catherine Hardwicke, wyk. Toni Collette, Monica Bellucci, Sophia Nomvete 23.45 Strzelec – thriller USA 2007 **** Reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover, Michael Peña Były snajper korpusu marines zostaje wmieszany w intrygę na najwyższym szczeblu. 2.20 Co za tydzień 2.50 Szpital św. Anny (65)	TVN 7 DVB-T 6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (72) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Tajemnice miłości 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny 20.00 *** Sekcja rytmiczna – thriller W. Bryt./Hiszp./Ir./USA 2020, reż. Reed Morano, wyk. Blake Lively, Jude Law 22.25 *** Fokus – komedia krym. USA/Argent. 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa, wyk. Will Smith, Margot Robbie 0.30 Mówię Wam 1.50 Żyjąc z potworem 2.40 SOS. Ekipy w akcji 3.30 Fachowcy	TV 4 DVB-T 5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (218, 219) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show 18.00 Policjantki i policjanci (1310, 1311) 20.00 Uroczysko (123, 124) 21.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (940) 22.00 Sprawiedliwi. Trójiasto (57) – serial krym. Polska 23.05 *** Hanna – film sens. USA/W. Bryt./Niemcy 2011 1.25 Love Island. Wyspa miłości
TVP Kultura DVB-T 9.00 Noce i dnie (5) 10.10 ***** Za ścianą – dr. Polska 1971 11.20 ***** Mała księżniczka – film dla dzieci USA 1939 13.05 John i Yoko: Nad nami już tylko niebo 14.45 Wstęp wolny 15.00 Tamte lata, tamte dni 15.40 ***** Personel – dr. Polska 1975 17.00 Noce i dnie (6) 18.05 Tygodnik kulturalny 19.00 Muzyka w zabytkach 20.00 ***** La Gomera – kom. krym. Rum./Fr./Niem./Szwajc./Szw. 2019 21.45 Porozmawiajmy szczerze 22.25 *** Mary Reilly – horror W. Bryt./USA 1996 0.25 Łódź Kultury	TV Trwam DVB-T 10.15 Rozmowy niedokończone 11.20 Stan bezpieczeństwa państwa 11.30 Warto być ojcem 12.20 Miłość większa niż strach 13.30 Msza święta 14.30 Ze Swojczan do wolności 15.25 Kolor Boga 16.00 Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny 17.30 Moja parafia 18.00 XXXIV Rocznicza powstania Radia 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Z wędką... 22.30 Moja wyspa wiary 23.15 Zapomniany sprawiedliwy – Tadeusz Modelski	TV Puls DVB-T 6.00 Nash Bridges (27, 28) 8.00 Kobra – oddział specjalny (2) 9.00 Unforgettable: Zapisane w pamięci (46) 10.00 Zbuntowany anioł (205, 206) 11.55 Wspaniałe stulecie (45, 46) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (371, 372) 15.50 Ranczo (34, 9) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (898, 899) – serial obyczaj. Polska 20.00 *** Komornik – film sens. W. Bryt./USA 2018 22.00 *** Kickboxer – film sens. USA 1989 23.50 *** Akt odwagi – film sens. USA 2012			

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

Dokuczają ci migreny? Poznaj siedem nietypowych sposobów na ból głowy

Anna Moyseowicz
Anna.Moyseowicz@polskapress.pl

Ból głowy tak uciążliwy, że nie można normalnie funkcjonować? To najprawdopodobniej migrena! Jeśli się z nią zmagasz, z pewnością szukasz wszelkich sposobów, by sobie ulżyć.

Migrena to przewlekłe, napadowe bóle głowy o charakterze pulsującym, które często obejmują jedną stronę głowy i mogą trwać od kilku godzin do nawet kilku dni. Zazwyczaj towarzyszą im objawy takie jak nadwrażliwość na światło i dźwięki, nudności, zaburzenia widzenia czy zawroty głowy. Choć jej dokładne przyczyny nie są do końca poznane, wiadomo, że migrena wiąże się z nieprawidłowym funkcjonowaniem naczyń krwionośnych i układu nerwowego, a także z działaniem neuroprzekazników, takich jak serotonina.

Oto 7 nietypowych sposobów na radzenie sobie z migrenami.

Zażywanie koenzymu Q10

Koenzym Q10 to związek należący do koenzymów, czyli kofaktorów niezbędnych do działania niektórych enzymów, który występuje we wszystkich komórkach ludzkich, a także należących do zwierząt czy bakterii – stąd jego nazwa, która pochodzi od łacińskiego słowa ubitarius lub ubiquitous, czyli wszechobecny, a także słowa chinon (jest to bowiem związek należący do rodziny chinonów).

Koenzym Q10 (inaczej ubidekanon, a w skrócie CoQ10) występuje głównie w mitochondriach



FOT. MILORAD KRAVICZ / GETTY IMAGES

Migreny mogą być wywołane przez różne czynniki, jak stres

komórek, czyli organellach odpowiedzialnych za produkcję energii. Jest niezbędny do powstawania jej podstawowego źródła w komórkach, czyli cząsteczki adenozynotrójfosforanu (ATP), w procesie oddychania komórkowego, który generuje ok. 95 proc. całkowitej ilości energii w organizmie ludzkim.

Badania wskazują, że suplementacja koenzymu Q10 może zmniejszać częstotliwość i nasilenie napadów migreny, zwłaszcza u osób, u których występuje obniżony poziom tego związku. Suplementację najlepiej jednak połączyć z suplementacją magnezu oraz witaminy B2. Ponadto badania wykazują, że koenzym Q10 pomaga przy suplementacji wysokich dawek, lepiej więc skonsultować ten plan z lekarzem.

Akupunktura

Ta metoda medycyny chińskiej polega na nakłuwaniu określonych punktów na ciele cienkimi igłami, co pobudza układ nerwowy i uwalnia endorfiny – naturalne substancje przeciwbólowe. Regularna akupunktura może obniżyć napięcie mięśniowe, poprawiać krążenie i redukować liczbę ataków migreny.

„Zamrożenie” mózgu

Uczucie przenikliwego zimna w mózgu, na przykład podczas łapczywego jedzenia lodów lub napicia się bardzo zimnego napoju, nie należy do najprzyjemniejszych, ale może być pomocne! Skutkuje zwężeniem, a kolejno rozszerzeniem naczyń

krwionośnych dostarczających krew do mózgu. Co więcej, zimna cola dostarczy także kofeiny, cukru oraz nawodni organizm. Choć nie należy często sięgać po tego typu napoje, mogą one pomóc podczas ataku migreny.

Zadziałanie na nerw trójdzielny

Nerw trójdzielny (łac. nervus trigeminus) to nerw I łuku skrzelowego i największy piąty nerw (V) z dwunastu nerwów czaszkowych, które symetrycznie odchodzą od mózgu i opuszczają czaszkę poprzez otwory obecne w jej podstawie.

Do zadań nerwu trójdzielnego zalicza się odbieranie bodźców czuciowych z obrębu twarzy i głowy, kontrolowanie funkcjonowania niektórych gruczołów, kontrolowanie czynności niektórych mięśni w obrębie czaszki.

Dzięki unerwieniu głowy i twarzy możliwe jest odczuwanie dotyku, ucisku, bólu i zmian temperatury oraz rozróżnianie smaków – słodkiego, kwaśnego i słonego.

Nerw trójdzielny jest kluczowy w powstawaniu bólu migrenowego. Stymulacja jego gałęzi – czy to przez masaż twarzy, delikatne uciskanie punktów w okolicach skroni i czoła – może przynieść ulgę, ponieważ ogranicza przewodzenie bodźców bólowych. Warto skupić się na okolicach brwi i tam wykonywać masaże. Można zastosować do niego olejek eteryczny, na przykład lawendowy, co zadziała kojąco na układ nerwowy.

Ciasne fryzury szkodzą, ale... mogą pomóc

Zbyt mocno związane włosy, np. w kucyk lub kok, mogą uciskać nerwy i mięśnie skóry głowy, potęgując ból. Poluzowanie fryzury lub noszenie włosów rozpuszczonych pozwala zmniejszyć napięcie w okolicy potylicznej i skroniowej, co często przynosi natychmiastową ulgę. Z drugiej strony, jeśli dopadła nas migrena, a my mamy luźną fryzurę lub włosy rozpuszczone, warto je zebrać do tyłu i związać lub delikatnie się za nie pociągnąć, co powinno pobudzić nerwy w okolicy skroni i uwolnić endorfiny.

Zdrowe jedzenie, a przynajmniej rezygnacja z niezdrowego

Dieta ma ogromne znaczenie w profilaktyce migren. Warto unikać produktów wyzwalających napady, takich jak czekolada, czerwone wino, sery dojrzewające czy żywność wysoko przetworzona. Z kolei regularne posiłki bogate w magnez, witaminy z grupy B i kwasy omega-3 pomagają stabilizować pracę układu nerwowego.

Zimno

Zimne okłady na kark lub głowę wydają się banalnym sposobem, a jednak przynoszą skutek! Już w 20 minut pomagają zmniejszyć ból głowy. Kluczem jest zwężenie naczyń krwionośnych. Warto kompresy owinać na przykład w ściereczkę lub ręcznik tak, by unikać odmrożeń.

Jak przebiega andropauza u mężczyzn? Objawy

E. Zwolak, M. Siesicka-Osiak
redakcja@stronazdrowia.pl

Andropauza bywa porównywana do menopauzy u kobiet, choć jej podłoże jest inne. U mężczyzn wynika głównie ze stopniowych zmian hormonalnych.

Andropauza, nazywana również męską menopauzą, jest okresem występującym u mężczyzn powyżej 50. roku życia. Według danych statystycznych dotyczy aż 50 proc. mężczyzn po 50. roku życia. Mimo to w przeciwieństwie do menopauzy znacznie rzadziej mówi się o tym zjawisku, które nadal w naszym społeczeństwie pozostaje tematem tabu.

Jej bezpośrednią przyczyną jest spadek poziomu hormonów, w tym: testosteronu, dihydrotestosteronu, hormonu wzrostu i melatoniny. Przy czym warto podkreślić, że andropauza u mężczyzn często porównywana jest do menopauzy u kobiet. Tymczasem to są zjawiska odmienne, ponieważ klimakterium u kobiet jest procesem biologicznym, związanym z wygaszaniem funkcji jajników, natomiast menopauza u mężczyzn nie jest równoznaczna z utratą płodności i jest ściśle związana z funkcjonowaniem układu endokrynologicznego.

Z tego powodu badacze proponują inne nazwy dla andropauzy, w tym:

- andropenię,
- męski psychoendokrynologiczny zespół wieku średniego,
- wiropauzę,
- męskie klimakterium,
- częściowy niedobór androgenów u starzejących się mężczyzn.

Menopauza u kobiet jest procesem biologicznym, pociągającym za sobą określone skutki i występującym u każdej kobiety po 40. roku życia. Natomiast andropauza nie występuje u każdego mężczyzny i jest zależna od wielu czynników zewnętrznych

Wśród innych przyczyn rozwoju męskiej menopauzy można również wymienić:

- siedzący styl życia,
- dietę ubogą w witaminy,
- związki mineralne i błonnik pokarmowy,
- nadciśnienie tętnicze krwi,
- wysoki poziom cholesterolu LDL,

Andropauza jest zależna od wielu czynników zewnętrznych. Jej bezpośrednią przyczyną jest spadek poziomu hormonów

- przebyty zawał serca,
- przerost gruczołu krokowego.

Klimakterium u mężczyzn związane jest bezpośrednio z zaburzeniami układu hormonalnego, co pociąga za sobą konkretny zespół objawów.

Wśród charakterystycznych objawów andropauzy u mężczyzn można wymienić:

- zwiększenie tkanki tłuszczowej, która pociąga za sobą skutki w postaci zwiększonego ryzyka wystąpienia groźnych powikłań, w tym m.in. ze strony układu krążenia. Przy czym u mężczyzn powyżej 50. roku życia zazwyczaj występuje otyłość typu brzuszego, która jest szczególnie wrażliwa na bodźce hormonalne,

- zmiany emocjonalne, które znacząco wpływają na jakość życia. Męska menopauza związana jest ze spadkiem poziomu androgenów, co oddziałuje na funkcjonowanie układu nerwowego i pojawienie się objawów psychicznych: lęku, nerwowości, rozdrażnienia, zachowań depresyjnych, przewlekłego zmęczenia i upośledzenia pamięci, a nierzadko także spadku samooceny,

- obniżenie popędu seksualnego, co budzi wiele negatywnych emocji, w tym m.in. niechęci, agresji i braku tolerancji,

- zaburzenia rytmu biologicznego, które pociągają za sobą zmiany emocjonalne, osłabienie sprawności intelektualnej, a także problemy z pamięcią i koncentracją.

Podczas męskiej menopauzy mogą pojawić się również takie dolegliwości jak:

- spadek częstotliwości występowania wzwodów porannych,
- ginekomastia – nadmierne gromadzenie się tkanki tłuszczowej w piersiach,
- zmniejszenie owłosienia na ciele,
- zmniejszenie objętości jąder,

- obniżenie gęstości mineralnej kości, co prowadzi do patologicznych złamań,
- zmniejszenie masy mięśniowej,
- uderzenia gorąca.

Andropauza jest zjawiskiem związanym bezpośrednio z funkcjonowaniem układu hormonalnego. Stosunkowo często towarzyszy jej problem nadmiernego wypadania włosów. Jest to tzw. łysienie androgenowe, które objawia się utratą włosów na szczycie głowy i kątach czołowych. Jego przyczyną jest zbyt duża wrażliwość cebulek włosowych na nadmierną produkcję dihydrotestosteronu (DHT).

WARTO WIEDZIEĆ

Jak rozpoznać migrenę?

Mamy do czynienia z migreną, gdy:

- bóle głowy pojawiają się okresowo, trwają nie dłużej niż 3 dni i nie są związane z żadną chorobą, przeziębieniem, zaburzeniem czy urazem,
- występuje aura przed atakiem bólu,
- pojawiający się ból jest jednostronny, pulsujący, rozszerzający się i utrudnia normalne funkcjonowanie.

Ból utrzymujący się dłużej niż 72 godziny wymaga bezwzględnie konsultacji z lekarzem.



Z Tychami legniczanom poszło znakomicie. 6 grudnia Miedzianka przyjmuje Odrę Opole

PIŁKA NOŻNA MIEDŹ WYGRAŁA Z GKS TYCHY AŻ 6:1. STANCLIK BOHATEREM

Show w Legnicy, ekipa Piszczka na kolanach!

Piotr Janas
Legnica

Betclik 1 liga. Miedź Legnica wygrała w piątek z GKS-em Tychy 6:1. Dla trenera Łukasza Piszczka to druga porażka z rzędu. Dzień później Chrobry Głogów wygrał w Opolu 2:0.

Miedź w mroźny piątkowy wieczór podejmowała na stadionie im. Orła Białego w Legnicy GKS Tychy, który od kilku tygodni prowadzi były wybitny reprezentant Polski: Łukasz Piszczek.

Przyjazd Piszczka cieszył się sporym zainteresowaniem.

To goście dość niespodziewanie otworzyli wynik w 10. minucie, ale potem Miedź całkowicie ich zdominowała. Napastnik gospodarzy Daniel Stanclik do przerwy skompletował klasycznego hat-tricka, a swoje dołożyli Asier Cordoba, Marcel Mansfeld i Zvonimir Petrović. Miedzianka dosłownie rozbiła tyszan i w pełni zasłużenie dopisała sobie kolejne cenne trzy punkty.

W sobotni wieczór do Opolu zawiązał Chrobry Głogów, który wykorzystał pokonanie Polonii Bytom i wygrywając z Odrą Opole 2:0 zрівноваżył się punktowo z ekipą z Bytomia. Bohaterami Chro-

brego zostali Piotr Janczukowicz i Kelechukwu Ibe-Torti.

Miedź Legnica - GKS Tychy 6:1 (4:1)

Bramki: Stanclik 16, 39, 44, Cordoba 35, Mansfeld 76, Petrović 82 - Rumin 10.

Miedź: Wrąbel - Szymoniak (65. Kuczek), Stępiński, Jowicić, Grudziński, Czyborra (65. Bochnak)

- Antonik, Serafin, Letniowski (25. Petrović), Córdoba (65. Mioć) - Stanclik (74. Mansfeld).

GKS: Kołotyło - Keiblinger, Lipkowski, Adamczyk, Głogowski, Jankowski (63. Machowski) - Sanyang (63. Stefánsson), Kalemba, Ma-

kowski (77. Pioterczak), Kądzior (23. Stangret) - Rumin (77. Woudstra).

Odra Opole - Chrobry Głogów 0:2 (0:0)

Bramki: Janczukowicz 77, Ibe-Torti 88

Odra: Abramowicz - Spychała (81. Nowak), Miłoś, Kędzia, Białowas (86. Chrzastowski), Prikryl - Kobusiński, Cássio (86. Tront), Ramos, Pérez (81. Kupczyk) - Przybyłko.

Chrobry: Arndt - Kozajda (66. Tupaj), Grič, Mazur, Tabiš - Nowakowski, Lewkot (90. Grzelak), Mandrysz, Bartlewicz (72. Ibe-Torti), Laskowski (46. Ozimek) - Strózik (65. Janczukowicz).

Quebonafide przyciągnął tłumy do Raciborowic

Przemek Kaczałko
Legnica

Raciborowice k. Bolesławca przeżywały w sobotni wieczór obłęd. Piłkarskie święto z udziałem gwiazd - raperem Quebonafide i Jakubem Rzeźniczką, było dowodem, że jak się bardzo chce, to można!

Po rundzie jesiennej jeleniogórskiej klasy okręgowej Cement Raciborowice prowadzi w tabeli z dorobkiem 38 punktów. Zespół trenera Sebastiana Tyłutkiego od lat konsekwentnie wzmacniany jest doświadczonymi piłkarzami z wyższych lig. W kadrze znajdują się m.in. byli zawodnicy trzecioligowych Karkonoszy Jelenia Góra: bramkarz Wojciech Fościak, Przemysław Kocot, Tobiasz Kuźniowski, Paweł Niemienionek (wicemistrz Europy UEFA Region's Cup i kapitan tamtej reprezentacji), a także Łukasz Sierpina, Jakub Stompór czy Oskar Giziński. Efekt? Imponujący bilans bramek 69:14, choć komplet punktów przepadł przez dwa remisy i jedną porażkę.

Towarzyski mecz z Mazurem Radzymin - kolejną głośną ekipą klasy okręgowej, tyle że z Mazowsza - przyciągnął prawdziwe tłumy.

Na stadionie pojawili się nie tylko fani futbolu, ale również muzyki, bowiem Mazur to zespół, w którym gra słynny raper Quebonafide (Kuba Grabowski) oraz były reprezentant Polski i wieloletni obrońca Legii Warszawa - Jakub Rzeźniczak. Niedawno w barwach Mazura karierę zakończył inny kadrowicz - Grzegorz Krychowiak, co tylko podgrzało zainteresowanie klubem z powiatu wołomińskiego.

Kapitanowie obu drużyn otrzymali też specjalne podziękowania od wiceministra sportu - Piotra Borysa, który osobiście zagrzewał obie ekipy do walki.

W rywalizacji na boisku dwukrotnie goście obejmowali prowadzenie (0:1, 1:2 - tu bramka Quebo), ale miejscowi doprowadzali do remisu, a w końcówce Jakub Stompór zapewnił Cementowi zwycięstwo 3:2. Ku uciesze licznie zgromadzonej publiczności przeprowadzono jeszcze serię rzutów karnych, gdzie minimalnie lepiej spisali się przyjezdni. Zarówno Kuba Grabowski, jak i Jakub Rzeźniczak chętnie pozowali do zdjęć z kibicami oraz rozdawali autografy. To było prawdziwe piłkarskie święto w małej miejscowości koło Bolesławca.



Quebonafide (Kuba Grabowski) był oblegany przez kibiców i fanów swojej muzyki

IGRZYSKA 2040 W POLSCE? WROCŁAW TEŻ UGOŚCIŁBY OLIMPIJCZYKÓW

Warszawa będzie starać się o organizację letnich igrzysk olimpijskich w 2040 lub 2044 roku. Jednym z miast współgospodarzy byłby Wrocław. Jasno zadeklarował to wiceminister sportu i turystyki Piotr Borys. Jakie dyscypliny możemy gościć?

PAP, Jakub Guder



FOT. PAWEŁ RELIKOWSKI

W 2023 roku zawody strzeleckie w ramach Igrzysk Europejskich gościły we Wrocławiu



FOT. PAWEŁ RELIKOWSKI

Tarczyński Arena to potencjalnie jedna z aren olimpijskiego turnieju piłkarskiego

Igrzyska olimpijskie w Polsce są możliwe - podkreślił minister sportu i turystyki Jakub Rutnicki podczas spotkania dotyczącego „Strategii Rozwoju Polskiego Sportu 2040”, której finałowym elementem ma być wystąpienie do MKOl o prawo organizacji największej sportowej imprezy świata. Spotkanie odbyło się w poniedziałek w Warszawie i to nasza stolica miałaby być gospodarzem igrzysk.

- Możliwość ubiegania się o organizację igrzysk w Warszawie to olbrzymia szansa i projekt cywilizacyjny, który ma także wymiar symboliczny - przyznał prezydent stolicy Rafał Trzaskowski, który nawiązał do faktu, że jedną z możliwych dat olimpijskich zmagani w Polsce jest 2044 rok, kiedy przypada setna rocznica Powstania Warszawskiego. - Tego typu projekty stają się kołem zamachowym dla rozwoju nie tylko miasta, ale i całego kraju - wspominał Trzaskowski.

W sens ubiegania się o igrzyska w Polsce wierzy również dwukrotna wicemistrzyni olimpijska w kolarstwie górskim i członkini Komisji Zawodniczej MKOl, Dolnośląszka Maja Włoszczowska.

- Głęboko wierzę, że Polska jest gotowa, by gościć igrzyska, że jesteśmy do tego zdolni. Bardzo się też cieszę, że chcemy do tego projektu podejść na poważnie. Z mojego pięcioletniego już doświadczenia w strukturach MKOl uważam, że nie mamy się czego wstydzić, a wręcz przeciwnie - mamy wiele powodów do dumy - powiedziała Włoszczowska.

Jak oceniła, proces ubiegania się igrzyska jest wymagający, skomplikowany i długi, a podczas jego trwania konieczna jest współpraca zarówno rządu, samorządów, jak i różnych innych sektorów, w tym prywatnego.

Wskazała, że również ważne, jak możliwości infrastrukturalne, logistyczne i pod względem bezpieczeństwa jest dziedzictwo, które igrzyska mają po sobie zostawić. Jej zdaniem w przypadku Polski to powinien być na nowo zarażenie wszystkich sportem i chęcią jego uprawiania. - Igrzyska mają być tylko „wisienką na torcie” całego projektu - dodała.

Włoszczowska nie miała wątpliwości, że to powinien być projekt narodowy, którego realizacja będzie niemożliwa

bez poparcia społecznego. - Dlatego powinien być promowany tak, że każda Polka, każdy Polak mają szansę na tym skorzystać - zaznaczyła.

Polska jest na etapie nieformalnego dialogu z MKOl-em

Pochodzący z Dolnego Śląska wiceminister Piotr Borys wyjaśnił, że Polska jest na etapie nieformalnego dialogu, a w przyszłym roku przyjdzie czas na oficjalne rozmowy z MKOl w sprawie naszej kandydatury. Wówczas przedstawione zostaną wyniki pracy, tzn. przyjdzie czas na złożenie aplikacji. - 2028 rok to kwestia już tych decyzji, które mogą mieć miejsce, jeżeli chodzi o kwestię przyznania Polsce organizacji igrzysk olimpijskich - wyjaśnił. Wiceminister zaznaczył, że w tym projekcie powinno uczestniczyć całe środowisko sportowe, samorządowe, polski rząd wspierany przez społeczeństwo. To ma być budowanie dumy narodowej i spełnienie marzenia Polak i Polaków.

- Żaden kraj Europy Środkowo-Wschodniej nigdy wcześniej nie organizował igrzysk letnich. Myślę, że przechodzi moment na lidera, jaką w tej

części kontynentu jest dzisiaj Polska. Kraj wielki, kraj bezpieczny i kraj najszybciej rozwijający się w Unii Europejskiej - dodał.

Borys przekazał, że została powołana grupa robocza, która przygotowuje aplikację. W jej skład wejdą przedstawiciele m.in. Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministerstwa Edukacji Narodowej, polskich związków sportowych, samorządów oraz mediów. Projekt zakłada zaangażowanie 50 tys. wolontariuszy.

Najważniejszą sprawą będzie przygotowanie infrastruktury, w tym rozmieszczenie poszczególnych obiektów, i logistyki. Powołany zostanie zespół, który będzie opracowywał studium wykonalności, co będzie miało duże znaczenie przy składaniu aplikacji.

„To wielka szansa dla Wrocławia”

Polska aplikacja będzie wzorowana na francuskiej, gdzie w igrzyska Paryż 2024 było zaangażowanych sześć miast i regionów. - To również wielka szansa dla Gdańska, dla Poznania, dla Wrocławia, dla Rzeszowa, dla

Krakowa. I dokładnie ta grupa potencjalnych miast współgospodarzy też będzie powołana do tworzenia aplikacji. W projekcie jest miejsce dla inicjatywy samorządów, gdzie będą tworzone centra pobytowo-treningowe - zapowiedział Piotr Borys.

Jaki dyscypliny letnich igrzysk olimpijskich mogłyby być rozgrywane we Wrocławiu?

- Strzelnica Śląska Wrocław jest w tej chwili najlepszą strzelnicą w Polsce, chociaż chyba nie spełnia wszystkich wymogów, by organizować tak wielkie imprezy. Trzeba by ją zapewne przebudować. Na pewno na stadionie Tarczyński Arena mogłyby się odbywać mecze olimpijskiego turnieju piłkarskiego - zarówno pań jak i panów. Coraz głośniejszy mówi się o budowie hali sportowej w dziurze przy stadionie. Obiekt o pojemności 15-18 tys. miejsc mógłby pomieścić właściwie wszystkie olimpijskie halowe gry zespołowe, ale też szermierkę czy gimnastykę. Jakies „mniejsze” dyscypliny mogłyby też pojawić się w Hali Stulecia, chociaż znając zainteresowanie igrzyskami, to byłby to zapewne za mały obiekt - analizuje Arkadiusz Zagrodnik, szef Dolnośląskiej Federacji Sportu.

Przypomnijmy, że w 2023 roku na strzelnicy Śląska rozgrywano zawody w ramach Igrzysk Europejskich, których gospodarzem był Kraków i Małopolska. Na potrzeby tej imprezy przebudowano całą arenę do skitu i trapi (strzelanie do rzutków). Na Tarczyński Arena w 2012 roku rozgrywano natomiast mecze Euro 2012, a w latach 2009 i 2014 Hala Stulecia była areną Eurobasketu, a także mistrzostw Europy i świata w siatkówce.

Odległość od Warszawy nie jest problem. Paryż od Châteauroux, gdzie w 2024 roku podczas igrzysk rywalizowali strzelcy, dzieli 260 km. Marsylię (żeglarstwo) od stolicy Francji dzieli 770 km. Surfing natomiast odbywał się... po drugiej stronie kuli ziemskiej, na Tahiti.

Oficjalnie nikt swojej kandydatury do organizacji letnich igrzysk olimpijskich 2040 jeszcze nie zgłosił, ale swoje zainteresowanie (w różnej formie) wyraziły Niemcy, Egipt (Kair), węgierski Budapeszt, angielskie Manchester z Liverpoolem (razem) oraz Republika Południowej Afryki, przy czym Afryka jeszcze nigdy nie gościła tej imprezy.

©©

Krzyżówka panoramiczna

giermek
Don
Kichota

rodowód,
pochodzenie

islamska
Biblia

odmiana
marchwi
syn
nocy

budynek
mieszkalny

turecki
trunek

blona
filmowa

Diana,
piosenka
majonez

indiańska
broń

złot
czarownic

dawna
nazwa
czolgu

widok
nożyce
ogrodnicze

Cesarz
z
„Quo
Vadis”

czujka
wojskowa

napój
z
mleka
klaczy

artysta
cyrkowi

zwód
na
ringu

postać
w
sztuce

nie-
mieckie
woj-
wództwo

duchowy
przy-
wódca
Tybetu

wschodnia
forma
monarchii

przeznaczenie
deszczochron

mocny
argument
szlachetny
metal

Wojciech
Modest
...

miasto
w
Japonii

topola
czarna

ryba
śledziowa

utrata
głosu

rodzaj
krzyżówki

sol na
piecio-
linii

kwiat
ozdobny

z udem
i piętą

bałkański
taniec
ludowy

odmiana
tłenu

żona
radzy

głęboko
skrywana

saperski
sznur

14

13

15

3

8

2

6

4

9

5

11

10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 15 utworzą rozwiązanie – dokończenie dowcipu z okienka.

Uśmiechnij się!

Szkot pyta Szkota:
– Czy znasz najnowszy kawał o nas?
– Nie znam.
– Postaw piwo, to ci opowiem.
– Ha, ha, ha! ...!

Krzyżówka A-Ż

Każdy odgadwany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Miejsce wpisywania – do odgadnięcia. Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

A) sojuszniczka na wojnie (8).

B) błahostka, drobnostka (9).

C) jego piramida jest jednym z siedmiu cudów świata antycznego (6).

D) leśny zwierz z szablami (4).

E) dachówka holenderska (6).

F) np. Erazm z Rotterdamu (7).

G) najważniejsza osoba w rodzinie (5,4).

H) tajny parametr stosowany w uwierzytelnianiu (5).

I) średniowieczni wędrowni kuglarze (5).

J) drapieżny kot z Ameryki Południowej (6).

K) siedziba Kongresu USA (7).

L) rodzaj nadwozia samochodu (5).

Ł) okazały mebel do nocnego odpoczynku (4).

Ż

A

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

M) urzędowe ponaglenie na piśmie (5).

N) złe przyzwyczajenie, nałóg (5).

O) leczniczy wyciąg wodny z ziół (5).

P) flamaster w piórniku ucznia (5).

R) warzywno z wiersza Tuwima (6).

S) szeroka wstęga, taśma (6).

T) nowoczesny aparat rentgenowski (8).

U) hodowla buraków cukrowych (6).

W) wejście do kanału (4).

Z) zimą wcześniej zapada (5).

Ż) „... dla Australijczyka”, polska komedia z Wiesławem Gołasem (4).

Krzyżówka z hasłem

11

7

1

19

3

2

12

9

10

11

21

17

8

7

13

15

6

14

15

9

16

18

19

20

21

22

20

13

5

18

10

23

16

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 21 utworzą rozwiązanie – myśl Wiesława Malickiego.

Poziomo:

1) w wannie lub basenie,

7) pograżenie się w myślach,

8) początek spalania w silniku,

9) walizy i torby w samolocie,

12) dziewczyna z Nowolipek,

13) dzieło Rodina,

15) wiosenny zwyczaj ludowy,

17) wenecki VIP,

18) budowla obronna,

22) miłośka, flirt,

23) sportowa lub murarska.

Pionowo:

1) zimowe buty z cholewką,

2) postać z „Zemsty”,

3) tematyka miłosna,

4) Zygmunt II ...,

5) efekt bezczynności,

6) trunek z Nipponu,

9) statek rzeczny,

10) list żelazny,

11) kość klatki piersiowej,

14) rodyjski gigant,

15) zwid, omam,

16) Krzysztof, prezenter Polsatu,

19) pracz wśród ssaków,

20) ruchoma w busoli,

21) szkolna ocena.

poręczyciel kredytu

wyrób cukiernika

roślina doniczkowa

osesek krasuli

czeski złoty

WIRÓWKA PANORAMICZNA

łuk wsparty na filarach

zawieszenie broni

sobota w judo

planeta z pierścieniami

model Nissana

Początek wpisywania odgadniętych wyrazów w polach z kreską, kierunek zegarowy. Litery w oznaczonych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie – tytuł utworu literackiego.

Duet jolek

P

E

O

P

L

E

2

8

10

7

1

LU

DZ

IE

3

4

9

5

W diagramach ujawniono niektóre litery. Litery z pól ponumerowanych od 1 do 11 utworzą rozwiązanie – imię i nazwisko postaci literackiej.

W przypadkowej kolejności:

– rozszczepia światło

– dochodzenie kapitana Sowy

– moneta wykonana z Cu

– przystrajanie domu kwiatami

– wódz rzymski słynący z bogactwa

– lekka jazda węgierska

– stopa sześciowerszowa

– dawne sądy boże

– dawny rzymski urząd

– robocza część koparki

– dawny pojazd konny

– część samochodu

Logogryf

1

2

3

4

5

Litery w polach z kropką czytane kolumnami, utworzą rozwiązanie: imię i nazwisko aktorki.

1) nożyce ogrodnicze,

2) wiekowy mężczyzna,

3) Prokop z filmu „Znachor”,

4) zakaźna choroba oczu, trachoma,

5) budowlaniec z pacą.

Szyfr

11

5

8

1

7

12

10

13

3

9

2

4

6

14

Litery z pól od 1 do 14 utworzą rozwiązanie: tytuł obrazu.

Poziomo:

11) u tchórza na ramieniu,

9) wypiek z owocami.

Pionowo:

5) żużlowy klub z Leszna,

7) „samochodowy” film animowany.

Krzyżówka

1

2

3

1

4

4

2

3

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 4 utworzą rozwiązanie.

Poziomo:

1,4,5) imię męskie rozpoczynające się literą „E”

Pionowo:

1) wiadomość wysłana przez telefon komórkowy,

2) nakłanianie do czegoś,

3) Bullock, gwiazda filmowa.

Rozwiązania

Krzyżówka panoramiczna: Znakomity dowcip: Krzyżówka z hasłem: Jolek: Tomasz Julek; Logogryf: Znachor; Szyfr: Znachor; Krzyżówka: Znachor.

eprasa.pl d0330d2967